

TAULU IV/4

Kustaa Huhtala (taulusta V/7), s.3.9.1858 Lapuan Liuhtarinkylässä.

Kustaa oli 1890 rakentamassa rautatietä Helsingistä Turkuun. Yksi lapsista (Kustaa) kuoli sinä aikana (20.12) ja on haudattu Espoon hautausmaalle.

Kustaa lähti Amerikkaan vain kaksi kuukautta ennen kuin hänen nuorin lapsensa Tiltu syntyi (2.9.1892). Asuinpaikasta ei ole tietoa, mutta asui ilmeisesti samoilla seuduilla kuin poikansa Matti, jonka hän näki silloin tällöin.

Kustaa julistettiin kuolleeksi 1.1.1956, mutta hän kuoli mahdollisesti Kanadan Vancouverissa jo paljon aikaisemmin. Kuolleeksi julistaminen ("kuolleeksi kiittäminen") oli muutenkin vain muodollisuus, sillä jos siirtolaisen kuolemasta ei ilmoitettu hänen kotipaikkakunnalleen Suomeen, hänet julistettiin kuolleeksi määrätyn ajan kuluessa. Jos siis eli esim. yli sata-vuotiaaksi, saattoi olla jo aikaa sitten Suomessa virallisesti kuollut.

Vaimo **Liisa Kiviniemi** (taulusta V/8), vih.28.1.1883, s.23.10.1862 Lapualla.

Vihkimisajasta isoäitini on suuresti eri mieltä. Suvun perinteen mukaan on kuulemma aina menty yhdeksäntoistavuotiaana naimisiin ja Liisa olisi tämän mukaan ollut vihittäessä 20-vuotias. Ensimmäinen lapsi olisi lisäksi syntynyt vain viisi päivää vihkimisen jälkeen, eikä sellaista olisi päästetty suvussa tapahtumaan. Hiukan oudolta se tuntuukin, joten ehkä oikea vihkimisvuosi olisi 1882 eikä 1883, kuten Lapuan kirkkoherranvirastosta on ilmoitettu.

Liisa muutti tyttärensä Liisan ja vävynsä Jaakon kanssa Uskelaan 1925, missä hän kuoli 2.7.1926.

Lapset:

1. Juho Jaakko,
s.2.2.1883, k.9.11.1941, vaimo Amanda Kruuti (?), (vih.24.4.1908,
s.13.2.1889, k.23.6.1968)
2. Kustaa,
s.2.11.1884, k.20.12.1890 "tuhkuriin"
3. Matti Vihtori,
s.21.3.1887, Lapuan kirkkoherranviraston mukaan Matti muutti naimattomana Ylihärmään 19.12.1894, mikä ei pitäne paikkansa. Vuosilukujen perusteella Matti olisi ollut Ylihärmään muuttaessaan seitsenvuotias. Muutti Amerikkaan ensimmäisen vaimonsa Hannan kanssa. Avioliitto oli lapseton ja vaimo löysi uuden miehen Amerikasta. Matti tuli takaisin ja alkoi seurustella Sanna Ahteen kanssa. Muuttivat Amerikkaan 1923-24. Elossa vielä 1955. Lapset: Aili, Toivo ja Saara.
4. Aukusti, s.10.3.1889, k.10.3.1889 (samana päivänä), "Kiviniemi" yliviivattu
5. **Liisa Sofia**,
s.24.5.1890 (taulu III/2)
6. Maria Matilda,
s.2.9.1892, "Tiltun" syntyessä hänen isänsä oli ollut jo kaksi kuukautta Amerikassa, k.8.2.1899

TAULU V/7

Tilallinen, kuudennusmies **Jaakko Jaakonpoika Huhtala** (Tiitu) (taulusta VI/13), s.9.2.1815 Lapuan Liuhtarinkylän Tiitulla, Liuhtarinkylän Huhtalalla isäntänä (vaimon kotitila).

Jaakko oli Lapualla pitkäaikainen kuudennusmies, joiden tehtäviin kuului mm. piirin valvontavelvollisuus. Tämä ei suinkaan ollut mikään miellyttävä tehtävä ainakaan häjyilyn vuosikymmeninä. Kuudennusmiesten ja kirkkoherran muodostaman kirkkoneuvoston tehtäviin kuului myös opetustoimen ja siveellisyyden valvonta.

Jaakko kuoli 13.2.1868 Huhtalassa 53-vuotiaana lavantautiin.

Vaimo **Liisa Loviisa Matintytär Huhtala** (taulusta VI/14), vih.17.4.1838 Lapualla, s.11.1.1819 Huhtalalla, k.29.6.1868 Huhtalassa 49-vuotiaana lavantautiin.

Lapset:

1. Matti, s.19.4.1839, muuttanut v.1868 Lahteen leskenä, vaimo Anna

- Danielintytär Fränti (vih. 20.11.1865 Lapua, s.6.2.1843, k.18.7.1866 Lapualla lavantautiin 23-vuotiaana)
2. Jaakko, s.2.11.1840, k.26.3.1924, vaimo Valpuri Juhantytär Rautakorpi (vih.14.11.1869, s.9.5.1848, k.20.10.1927)
3. Juha, s.17.12.1842, k.14.3.1917, vaimo Maria Kaisa Hiidenoja (vih.29.9.1872, s.4.10.1847, k.9.2.1919)
4. Yrjö, s.5.9.1845, k.16.11.1927, I vaimo Susanna Rautakorpi (vih.11.11.1869, erosivat, s.20.1.1845, k.16.11.1927), II vaimo Valpuri (Yllin Vappu) Kustaantytär Fräntilä ent. Salomäki (vih.6.12.1884, s.30.3.1858 Kauhavalla, k.27.12.1945)
5. Emanuel, s.6.5.1848, k.20.2.1866
6. Heikki, s.26.12.1850, k.14.9.1857
7. Liisa, s.16.9.1853, k.27.1.1857 "vatsanväänteisiin"
8. Kaisa, s.7.2.1856, k.22.9.1857 punatautiin
9. **Kustaa**, s.3.9.1858 (taulu IV/4)
10. Vilhelmiina, s.16.4.1861, mies Tapani Huhta (vih.30.4.1887, s.8.10.1861)

TAULU V/8

Torppari **Juha Mikonpoika Kiviniemi** (taulusta VI/15), s.1.4.1837 Lapuan Härsilässä, naimisissa serkkunsa kanssa, ensimmäisen lapsen syntyessä Lapuan Kirkonkylässä renkinä ("Taati trengi Juha Mikkelinpoika Ikola (Härsilä)"), myöhemmin Ylihärsilän torpparina (Kiviniemi), viimeisen lapsen syntyessä 1877 sanottu talolliseksi, k.17.10.1895 Lapualla kaatumatautiin 58-vuotiaana.

Vaimo **Liisa Juhantytär** (taulusta VI/16), vih. 26.2.1860 Lapualla (renki, nuorimies Juha Mikonpoika ja syytinkiläisen tytär Liisa Juhantytär Ala-Härsilä), s.25.12.1836 Lapualla, k.14.1.1911, isoäitini Maria Orelman mukaan kuolinpäivä olisi 22.1.1911. Hänelle on kerrottu, että hän oli neljän päivän vanha Liisan kuollessa.

Lapset:

1. Maria, s. 5.6.1860 Lapuan Kirkonkylän Härsilässä, k.1.9.1862 punatautiin
2. **Liisa**, s.23.10.1862 Lapuan Kirkonkylän Härsilässä (taulu IV/4)
3. Susanna, s.22.1.1866 Lapuan Kirkonkylän Härsilässä, k. 23.1.1866 "heikkouteen" 1/4 päivän ikäisenä
4. Juha, s.5.2.1867 Lapuan Kirkonkylän Härsilässä, kuoli ilmeisesti pienenä
5. Kustaa, s.11.5.1869, sukunimenä Takalammi, muutti Amerikkaan
6. Matti, s.18.8.1871, sukunimenä Takalammi, vaimo Pauliina ("Paulu") Matintytär Reispakka Lapuan Kankaanpäästä (vih. 6.10.1890 Lapua)¹. Perhe muutti Amerikkaan, lapset kirkonkirjojen mukaan:
- Juho Eemeli, s.14.5.1891 (kastettu Ylihärmässä)
- Matti Sanfrid, s.6.11.1894
- Kustaa, s.18.4.1898
- Jaakop Toivo, s.28.10.1901
- Liisa Sofia, s.30.10.1903 (kastettu Ylihärmässä)
7. Juha, s.29.12.1873, k.2.7.1876 hinkuuskään 2-vuotiaana
8. Sofia, s.22.4.1877, k.10.1.1884

TAULU VII/13

Tilallinen **Jaakko Yrjönpoika Tiitu** (taulusta VII/25), s.29.4.1790 Lapuan Liuhtarinkylän Tiitulla, murhattu 13.3.1847 Lapualla.

Vaimo **Kaisa Jeremiaantytär Yli-Panula** (taulusta VII/26), vih.29.9.1811 Lapualla, s.15.12.1790 Lapuan Haapakosken Yli-Panulalla, k.1.12.1865 Panulalla 75-vuotiaana syytinkiläisenä "vanhuuteen".

¹ Maria Orelma: kaksi poikaa, tytär (Fiia) ja "lukematon määrä keskenmenoja"

Lapset, kaikki syntyneet Tiitulla:

1. Yrjö, s.21.2.1812, kuoli pienenä
2. Susanna, s.16.5.1813, k.13.12.1857, meni leskenä naimisiin veljensä vaimon veljen Matti Matinpoika Huhtalan kanssa (seur. taulu), vih.13.4.1839 Lapualla
3. **Jaakko**, s.9.2.1815 (taulu V/7)
4. Juha, s.3.11.1817, I vaimo Liisa Juhantytär Paavola, s.31.12.1819, k.27.10.1854, II vaimo Maria Simontytär, (s.28.4.1837)
5. Matti, s.29.6.1820, kuoli pienenä
6. Maria, s.12.8.1823
7. Liisa, s.12.8.1826
8. Antti Henrik, s.20.11.1829, vaimo Maria Juhantytär Liuhtari (s.19.5.1835)
9. Yrjö, s.2.6.1832, vaimo Kaisa Juhantytär Liuhtari, (s.30.6.1838)
10. Tuomo, s.29.12.1837

TAULU VI/14

Torppari sitten tilallinen **Matti Matinpoika Huhtala** (Ala-Koskela) (taulusta VII/27), s.8.11.1781 Lapuan Ala-Koskelalla, oli Huhtalan Kujalan torpan torpparina, sittemmin talollisena (ainakin vuodesta 1836). Vanhemmiten asusteli toisen vaimonsa kanssa syytinkiläisenä poikansa Emmanuelin luona. K.15.4.1857 Kujalan torpassa 69-vuotiaana "vanhuuteen".

I vaimo Maria Juhantytär Huhtala, vih.13.11.1807 Lapualla, s.12.2.1784 Huhtalalla, isä Juha Simonpoika Huhtala, k.29.11.1817 "kuumeeseen" 33-vuotiaana.

II vaimo **Kaisa Stiina Logren** (taulusta VII/28), vih.26.7.1818 Lapualla, s.3.5.1791 Alajärvellä, lukkarin tytär, k.10.4.1868 Kujalan torpassa 77-vuotiaana syytinkiläisenä.

Lapsia I avioliitosta:

- Juha, s.3.2.1809, vaimo Ulrika (s.30.9.1805) muuttivat 1838 Nurmoon, olivat kuitenkin ainakin 1846 Huhtalalla torppareina
- Elisabeth, s.26.11.1812, k.10.6.1813
- Matti, s.26.5.1814, k.14.9.1864 rintatautiin 50-vuotiaana itsellisenä ja leskenä, vaimo Susanna Tiitu (taulussa VI/13)

Lapsia II avioliitosta:

- Liisa Loviisa**, s.11.1.1819 (taulu V/7)
- Kaisa Vilhelmiina, s.4.9.1820
- Arvid, s.31.3.1822, sai hätäkasteen ja kuoli pienenä
- Hans Henrik, s.10.7.1823, k.6.7.1826
- Maria Sofia, s.21.2.1826, k.15.7.1830 tuhkarokkoon
- kuolleena syntynyt tyttölapsi, s.10.3.1832
- Maria Sofia, s.17.10.1835, k.30.1.1836
- Emmanuel, s.10.8.1838, vaimo Anna Kustaava Yrjöntytär Marttila, (s.3.4.1826)

TAULU VI/15

Itsellinen **Mikko Mikonpoika Hallberg / Härsilä** (taulusta VII/29), s.12.10.1805 Lapuan kirkonkylän Härsilässä, k.30.11.1846 Lapualla 41-vuotiaana ruotuvaivaisena "pistokseen". Mikolla oli varmaankin aika heikko terveys, sillä nelissäkymmenissä oltiin yleensä vielä työkykyisiä eikä suinkaan ruotuvaivaisena.

Vaimo **Maija Greta Antintytär Lescell** (taulusta VII/30), vih.28.12.1829 Lapualla, s.4.11.1808 Lapualla, sotilaan tytär, elossa vielä 1860, eli itsellisenä Yli-Härsilässä, sitä ennen piikana Ala-Härsilässä.

Lapsia:

- Liisa, s.25.9.1830
- Hedda Kristiina, s.7.6.1834
- Juha**, s.1.4.1837 Lapualla (taulu V/8)
- Matti, s.5.4.1840, rengiksi kirkonkylän Hentulaan

Maria Margareta, s.4.4.1843
Kustaa, s.6.9.1844, räätälinoppilaaksi kirkonkylän Takaluomalle

TAULU VII/16

Tilallinen **Juha Erkinpoika Ala-Härsilä** (Knuutila) (taulusta VII/31), s.3.9.1803 Alahärmän Vuoskosken Knuutilalla.

Juha muutti perheensä mukana 28.7.1811 Alahärmästä Ylihärmän Haaramäkeen ja sieltä 8.8.1819 Lapualle. Lapualla Juha oli tilallisena kirkonkylän Härsilässä ja sitten syytinkiläisenä Ala-Härsilässä. Hän kuoli 16.7.1868 Härsilän Ikolassa 64-vuotiaana lavantautiin.

Vaimo **Liisa Mikontytär Härsilä** (taulusta VII/29), vih.6.11.1823 Lapualla, s.18.11.1801 Lapuan kirkonkylän Härsilässä, muutti 15.11.1819 Ylistaroon, palasi sieltä vanhempiansa luokse 28.1.1821, mainittu heikkonäköiseksi. Elossa vielä 1860.

Lapsia:

Erkki,	s.1.10.1824
Juha,	s.31.8.1824, kuoli pienenä
Matti,	s.6.9.1827
Juho Kustaa,	s.12.3.1829
Anna Kaisa,	s.2.4.1834, heikkonäköinen, Matti Iisakinpoika Myllykosken toinen vaimo (taulu V/6)
Jaakko,	s.11.8.1832, k.12.2.1833
Liisa,	s.25.12.1836 (taulu V/8)
Jaakko,	s.1.4.1842, raihnainen
Iisakki,	s.26.11.1844, sai hätäkasteen, k.1.12.1844 viiden päivän ikäisenä

TAULU VII/25

Tilallinen **Yrjö Tuomonpoika Tiitu** (taulusta VIII/49), s.31.8.1759 Lapuan Liuhtarinkylän Tiitulla, Tiitun (Tiitunkosken) isäntä 1788-1832², k.10.12.1832 73-vuotiaana "vanhuuteen".

I vaimo Liisa Matintytär Yli-Fossi, vih.1.10.1780 Lapualla, s.5.11.1761 Lapuan Fossilla, k.28.12.1783 Tiitulla 22-vuotiaana lapsivuoteeseen.

II vaimo **Liisa Juhantytär Saarenpää** (taulusta VIII/50), vih.12.6.1785 Lapualla, s.24.5.1761 Lapuan kirkonkylän Saarenpäässä, k.5.9.1808 Tiitulla punatautiin 47-vuotiaana.

III vaimo Susanna Matintytär Viitala, s.7.1.1764 Lapuan Viitalalla, k.14.3.1830 Tiitulla "vanhuuteen" 65-vuotiaana.

Lapsia I avioliitosta, syntyneet Lapualla:

Matti,	s.12.2.1782
kuolleena syntynyt poikalapsi	s.25.12.1783, lapsen äiti kuoli kolme päivää myöhemmin

Lapsia II avioliitosta, syntyneet Lapualla:

Juha,	s.18.3.1786, k.3.11.1809 naimattomana punatautiin
Yrjö,	s.9.4.1787, Tiitun(kosken) isäntä 1832-1850 ³ kuudennusmies, vaimo Valpuri Matintytär Ala-Kojola (s.6.1.1793, vih.13.10.1811)
Maria,	s.25.1.1789
Jaakko,	s.29.4.1790 (taulu VI/13)
Liisa,	s.18.4.1792, k.26.8.1808 punatautiin
Tuomo,	s.24.9.1793, vaimo Valpuri Juhantytär Kangasluoma (vih.12.10.1815)
Martti,	s.13.1.1797, k.26.5.1810 "röhkäkuumeeseen"
Iisakki,	s.31.5.1799, k.2.12.1820 "kuumeeseen"
Susanna,	s.8.5.1801, k.23.6.1817 "näivettävään kuumeeseen"

² Suomen sukutiloja

³ Suomen sukutiloja

TAULU VII/26

Tilallinen **Jeremias Heikinpoika Yli-Panula** (taulusta VIII/51), s.14.3.1768 Lapuan Haapakosken Panulalla, k.27.10.1815 Panulalla 47-vuotiaana kuumeeeseen.

I vaimo **Maria Kustaantytär Keski-Kojola** (taulusta VIII/52), vih.24.9.1786 Lapualla, s.6.11.1761 Lapuan Haapakosken Yli-Kojolalla, k.29.9.1808 Panulalla 46-vuotiaana punatautiin. Lapualla kuoli vuosina 1808-1809 punatautiin peräti 291 ihmistä, vaikka punatauti oli vaatinut edellisen uhrinsa yli 35 vuotta aiemmin ⁴.

II vaimo Anna Kaapontytär, vih.9.6.1810 Lapualla, s.18.8.1774 Lapualla, Annan ensimmäinen mies oli Juha Jaakonpoika Kero, joka oli Annaa peräti 44 vuotta vanhempi. Anna meni vielä kolmannenkin kerran naimisiin (Yrjö Yrjönpoika Pelkonen, vih.6.3.1826).

Lapsia I avioliitosta:

Heikki,	s.11.9.1787, vaimo Klaara Jaakontytär Filpula (vih.20.6.1816)
Maria,	s.22.3.1789
Kaisa,	s.15.12.1790 (taulu VI/13)
Liisa,	s.29.11.1794, k.24.2.1795 "yskään"
Sofia,	s.29.5.1796, mies Ala-Karhun Rapakon poika Yrjö Yrjönpoika, (s.21.12.1793)
Susanna,	s.18.12.1797, mies Lapuan suntio, sittemmin suutari Antti Lescell (s.11.1.1796, vih.16.10.1823)
Liisa,	s.26.2.1801, mies Ala-Karhun torppari Juha Jaakonpoika (vih.29.12.1820)
Johannes,	s.5.12.1802, k.4.9.1808 (?)
Matti,	s.5.8.1806, k.12.5.1807 "vatsanvänteisiin"

II avioliitosta:

Esa,	s.1.9.1810, k.18.9.1810
Mikko,	s.28.9.1811, k.23.9.1815
Matti,	s.28.2.1815

TAULU VII/27

Tilallinen **Matti Kustaanpoika Ala-Koskela** (taulusta VIII/53), s.26.8.1754 Lapuan Ruhan Ala-Koskelalla. Matti oli melko varakas mies, sillä hänen omaisuutensa arvo oli vuonna 1800 yhteensä 1144 "riksiä". Näin hän oli Lapuan 14. rikkain henkilö. Yli tuhannen riksin omaisuutta on jo pidettävä varteenotettavana ⁵. Matti kuoli 5.8.1808 "turvotukseen" 53-vuotiaana.

Vaimo **Liisa Erkintytär Marttala** (taulusta VIII/54), vih.8.6.1778 Lapualla, s.11.5.1753 Lapuan Alanurmon Marttalassa.

Lapsia, syntyneet Lapualla:

Kustaa,	s.1.5.1779, vaimo Susanna Juhantytär Kuortaneelta (s.22.3.1775 Kuortane Knuuttilla, vht. Juha Jaakonpoika ja Liisa Yrjöntytär)
Matti,	s.8.11.1781 (taulu VI/14)
Jaakko,	s.5.7.1784
Maria,	s.13.1.1787, k.5.4.1787
Juha,	s.5.4.1788
Anna,	s.15.6.1791, k.20.7.1791
Liisa,	s.17.1.1793
Tuomo,	s.9.8.1796, k.13.6.1797 "vatsatautiin"

TAULU VII/28

Furiiri, kersantti, lukkari **Arvid (Arvi) Logren** (taulusta VIII/55), s.10.2(8?).1759 Saarijärvellä. Vihittäessä (1782) titteliksi mainittiin furiiri, joka on aliupseerin arvo ja tarkoittaa majoittajaa.

⁴ Lapuan historia I, s.354

⁵ Lapuan historia I, s.448

Arvi asui perheineen Saarijärvellä ainakin vuoteen 1785 missä hän toimi Harjun puustellin majoittajana isänsä jälkeen n.1780-1783⁶. Saarijärveltä hän perheineen muutti Alajärvelle ennen vuotta 1787. Sotilasarvossaan Arvi oli saanut ylennyksen, sillä 1787 hän oli kersantti. Asuinpaikka Alajärvellä oli Paalijärvi ainakin vuoteen 1791 (neljä lasta syntyi siellä) ja ainakin vuodesta 1795 lähtien asuinpaikka oli Alajärven Herrala (neljä seuraavaa lasta) ja sitten myöhemmin Hautamäki.

Arvi Logren hylkäsi sotilaan ammattinsa ja ryhtyi lukkariksi. Ennen muuttoaan Lapualle hän ilmeisesti oli lukkarina Lappajärven Lehtimäellä, sillä Lapuan historia II:ssa häntä sanottiin Lehtimäen lukkariksi⁷. Lapuan rippikirjassa oli kuitenkin merkintä "18.4.1810 Alajärveltä" ja Alajärvellä hän ilmeisesti asuikin ennen Lapualle muuttoaan, sillä hänet oli merkitty Alajärven rippikirjaan 1802-1809 Hautamäelle lukkariksi.

Perhe muutti Alajärveltä Lapualle 18.4.1810, missä Arvi toimi lukkarina. Hänen edeltäjänsä Juho Harberg (taulu VIII/38) oli kuollut 1808 ja lukkarinvaalissa oli ehdolla kolme suomen- ja ruotsinkielen taitoista virkaan harjaantunutta miestä. Heillä oli todistus "lääkintä-, laulu- ja kirjoitustaidosta, nuhteettomasta elämästä ja kykenevyydestä lastenopetukseen". Näiden joukossa oli Lehtimäen lukkari Arvi Logren, joka tuli valituksi rouva Lithoviuksen ja kirkkoherran äänestäessä häntä. Seurakunta oli tyytymätön ja vaati neljättä ehdokasta. Tätä ei kuitenkaan voitu lukkariksi hyväksyä, koska hän ei osannut ruotsia. Seurakunta osoitti tyytymättömyyttään jättämällä äänestämättä.⁸

Arvi Logren oli ankara kasvattaja, sillä hänen pojanpoikansa (Arvi Logren hänkin) "kasvoi isoisänsä Lapuan lukkarin Arvi Logrenin ankarissa hoivissa. Jyrkän kohtelun takia poika jopa karkasi isoisän luota kerjuulle."⁹ Tästä samasta pojanpojasta kasvoi kuitenkin merkittävä mies Lapualla ja herännäisyyden näkyvä johtaja. Mistä lie poika tapansa oppinut sillä tavoiltaan hän oli karski, suorasanainen ja tulinen.¹⁰

Vanhempi Arvi Logren toimi todella pitkään lukkarina, aina kuolemaansa asti 1841, jolloin hän oli ehtinyt olla työssään 31 vuotta. Hän kuoli 27.9.1841 Lapualla (kirkonkylän Strömsuddilla) "vanhuuteen" 82-vuotiaana.

I vaimo Anna Sophia Limatia, s.1753, vanhemmat Henrik Hansinpoika Limatius ja Kristina Juliana Anthonia.¹¹

II vaimo **Riitta Kaisa Spolander** (taulusta VIII/56), vih.25.10.1782 Alajärvellä, s.20.8.1758, vihittäessä kotipaikaksi merkitty Alajärven Hämeniemi. K.3.1.1814 Lapualla "röhkäkuumeeseen" (flussfeber) 55-vuotiaana. (55 v, 10 kk, 10 pv, jonka mukaan olisi syntynyt helmikuussa 1758)

III vaimo leski Liisa Jaakontytär Huhtala, vih.31.8.1814 Lapualla, s.5.3.1775, k.13.8.1840 Lapualla 68-vuotiaana "turvotustautiin". Liisa oli ollut aikaisemmin jo kaksi kertaa naimisissa. I mies oli Juha Tuomonpoika Tiitu (vih.27.7.1798 Lapua, s.7.5.1766 Lapua Tiitu, s.26.7.1798 Lapua), II mies Juha Matinpöika Huhtala (vih.25.5.1801 Lapua, s.12.4.1773 Lapua, k.31.5.1809 Lapua).¹²

Lapsia I avioliitosta:¹³

Arvid Johan, s.16.9.1783 Saarijärvellä, renki, k.28.3.1832 Lapua, vaimo Susanna Antintytär (vih.7.7.1816 Lapualla, s.19.5.1791 Ilmajoki, k.24.9.1827 Lapua) (näiden 3. lapsi oli tuleva herännäisjohtaja Arvi Logren, s.25.12.1823), II vaimo Maria Juhantytär Korpi (vih.19.10.1828 Lapua,

⁶ Vanhan Saarijärven historia, s.492

⁷ Lapuan historia II, s.850

⁸ Lapuan historia II, s.850

⁹ Lapuan historia II, s.876

¹⁰ Lapuan historia II, s.877

¹¹ Kristian Stockmann

¹² Kristian Stockmann

¹³ osittain Kristian Stockmann

- s.7.4.1794).
- Loviisa Albertina, s.2.3.1785 Saarijärvellä, k.9.5.1867 Alajärvi, mies Matti Juhanpoika Niemi (vih.12.9.1807 Alajärvellä, s.27.3.1780 Alajärvi, k.25.2.1831 Alajärvi). II mies Aabraham Aabrahaminpoika Hauta-Aho (vih.26.2.1832 Alajärvi, s.2.5.1810 Alajärvi).
- Hans Henrik, s.22.3.1787 Alajärvellä, torppari, kirkonvahti, k.3.5.1868, I vaimo pitäjänkirjurin leski Susanna Erkintytär Warnberg (vih.15.12.1815 Lapua, s.1785, k.30.8.1833), II vaimo suntion tytär Liisa Kristiina Lescell (vih.14.3.1834, s.12.12.1798 Lapua, k.25.4.1868)
- Riitta Sofia, s.15.3.1789 Alajärvellä, k.16.5.1841 Alajärvellä, mies Erkki Juhanpoika Heroja Kuortaneelta (s.1792), muuttivat 1815 Lapualta Alajärvelle (Wagabond)
- Kaisa Stiina**, s.3.5.1791 Alajärvellä (taulu VI/14)
kaksoset Olavi Emmanuel,
- s.24.3.1793 Alajärvellä, k.1.5.1865 Lapualla syytinkiläisenä, vaimo Kaisa Juhantytär Setälä (vih.18.11.1819 Lapua, s.16.3.1800, k.17.10.1878)
- ja Maria, s.24.3.1793 Alajärvellä
Saara Heena, s.11.6.1795 Alajärvellä, k.6.5.1797 Alajärvellä tuhkarokkoon
Beata Johanna, s.1.4.1798 Alajärvellä

TAULU VII/29

Tilallinen **Mikko Mikonpoika Harberg / Härsilä** (taulusta VIII/57), s.9.1.1767 Lapuan kirkonkylän Ala-Härsilässä, k.10.3.1833 Härsilässä 66-vuotiaana syytinkiläisenä "vanhuuteen"

Vaimo **Venla Juhantytär Yli-Paavola** (taulusta VIII/58), vih.10.9.1786 Lapualla, s.24.10.1766 Lapuan Tiistenjoen Paavolassa, k.8.3.1847 Härsilässä 80-vuotiaana syytinkiläisenä "vanhuuteen"

Lapsia:

- Juha, s.6.12.1787
Kaisa, s.26.12.1789
Tuomo, s.20.12.1792
Matti, s.26.3.1796, talollinen, vaimo Maria Tuomontytär Ala-Paavola (s.21.1.1789, k.2.2.1850 keukotautiin)
- Maria, s.3.6.1799
Liisa, s.18.11.1801 (taulu VI/16)
Mikko, s.12.10.1805 (taulu VI/15)
Marketta, s.21.6.1812

TAULU VII/30

Sotamies **Antti Heikinpoika Lescell**. Syntynyt n.1780 Vaasassa, isän sukunimikin mahdollisesti Lescell (Vaasan historiakirjat alkavat vasta vuodesta 1803).

Antin sotilastorppa sijaitsi Lapuan Tiistenjoen Hiipakalla. Hänet värvättiin palvelukseen 1807, jolloin hän oli 27-vuotias, naimaton ja 171 cm pitkä. Antti luultavasti kuoli Suomen Sodassa 1808-1809, jolloin yksi taistelu käytiin myös aivan Lapuan keskellä. Vuonna 1817 hän ainakin oli kuollut, sillä vaimo sai aviottoman lapsen ja vaimoa sanottiin "entisen sotilaan leskeksi" (förra sold enka).

Vaimo **Leena Yrjöntyttä Kulju** (taulusta VIII/60), vih.5.2.1808 Lapualla, s.6.12.1786 Kuortaneella (rippikirjassa 4. tai 8.12.1785), tullut Lapualle 1805 Kuortaneelta. Leena sai myöhemmin vielä kaksi aviottomaa lasta, Juhan ja Salomonin, isiä ei mainittu. Salomonin kas-temerkinnän yhteydessä Leenasta käytettiin hieman halventavaa "deja"-nimitystä. Näin tehtiin tavallisesti silloin, kun joku alempisäätyinen kuin talon tytär (piika tms.) sai aviottoman lapsen. Leena kuoli 3.2.1865 Lapualla 79-vuotiaana ruotuvaivaisena.

Lapsia:

- Maija Greta**, s.4.11.1808 Lapualla (taulu VI/15)
Juha (avioton), s.24.5.1817, Juha oli renkinä, jäi leskeksi ja meni 1850 naimisiin

Liisa lisakintytär Rantamäen kanssa (taulussa VI/10). Asuivat Ali-Heikkilässä.

Salomon (avioton), s.12.6.1820. Monet vaikeudet kokenut Salomon Kulju eli Mylläri-Salu toimi Nurmossa 1880-luvun alusta seurapuhujana. Hän oli muuttanut Nurmoon 1871 ja asui aluksi Soinin kylän Mäkelässä ja toimi Hipin myllärinä sekä myöhemmin Notkossa ja Laakson torpassa. Mylläri-paapan myönteinen vaikutus supistui 1880-luvulle, sillä sen jälkeen hän aiheutti hajaannusta heränneiden seuratoiminnassa samoin kuin aiheuttivat jo varhemmin vuoden 1885 "Kalistajan piiskahäiden" valitettavat tapahtumat. Kalistajan häissä körttiukot ryhtyivät käyttämään oman käden oikeutta nuorten häätapojen hillitsemiseksi. Salomon siirtyi voimakkaasti painostettuna Sieviin, missä hän kuoli 2.8.1895.¹⁴

TAULU VII/31

Tilallinen **Erkki Juhanpoika Knuutila** (Isotalo) (taulusta VIII/61), s.10.9.1779 Alahärmän Vuoskosken Isotalolla, suutarin poika. Vaimonsa kotitilan Vuoskosken Knuutilan isäntä. Muutti perheineen Alahärmästä 28.7.1811 Ylihärmään, missä Erkki oli Haaramäessä talon isäntänä. K.9.9.1813 Ylihärmän Haaramäessä punatautiin 34-vuotiaana.

Vaimo **Anna Martintytär Knuutila** (taulusta VIII/62), vih.15.10.1799 Alahärmässä, s.15.9.1783 Alahärmän Knuutilassa. Mieheensä kuoltua asui Ylihärmän Haaramäessä vielä kuusi vuotta, mutta muutti sitten lapsiensa ja äitinsä kanssa 4.8.1819 Lapuan Härsilälle, missä hänen Juha poikansa alkoi isännöidä taloa. Elossa vielä 1855, jolloin asui edelleen Lapuan Härsilässä poikansa Juhan luona.

Lapsia, syntyneet Alahärmässä:

Juha ,	s.3.9.1803 (taulu VI/16)
Erkki,	s.21.11.1806
Matti,	s.22.8.1808, k.16.5.1809 Knuutilalla
Liisa,	s.8.8.1810
Kustaa,	s.31.3.1812, k. ennen 1819

TAULU VIII/49

Tilallinen **Tuomo Yrjönpoika** (Ojala) (taulusta IX/97), s.2.12.1732 Lapuan Ruhan Ojalalla, vaimonsa kotitilan Lapuan Liuhtarinkylän Tiitun isäntä 1781-1788¹⁵, k.13.3.1788 Tiitulla.

Vaimo **Maria Yrjöntytär Tiitu** (taulusta IX/98), vih.23.10.1757 Lapualla, s.1.1.1741 Tiitulla, Tiitun haltijana miehensä kuoleman jälkeen aina vuoteen 1803 asti¹⁶.

II mies Martti Matinpoika Turja (s.8.11.1745, k.15.11.1800). Tila jaettiin siten, että vanhin poika Yrjö otti 1788 haltuunsa alueen, jota alettiin kutsua Tiitunkoskeksi, toinen poika Tuomas otti Keski-Tiitun 1803-1844. Maria kuoli 25.1.1807 Keski-Tiitulla 66-vuotiaana "hysteriaan" (moderpassion).

Lapsia, syntyneet Lapualla:

Yrjö ,	s.31.8.1759 (taulu VII/25)
Susanna,	s.6.2.1762
Marketta,	s.19.2.1763
Liisa,	s.30.7.1764, k.16.8.1765
Johannes,	s.7.5.1766, k.26.7.1798 32-v. keuhkotautiin, vaimo Liisa Jaakontytär Liuhtari (vih.30.5.1790), Liisan II mies Juha Matinpoika Huhtala ja III mies Arvi Logren

¹⁴ Nurmon kirja, ss.194-197

¹⁵ Suomen sukutiloja

¹⁶ Suomen sukutiloja

(ks. taulu VII/28)

Matti, s.9.2.1769, k.7.8.1773 "rintatautiin"
 Kaisa, s.6.5.1770, mies Heikki Juhanpoika Hiipakka (s.9.4.1768 Hiipakka, vht. Juha Heikinpoika ja Kaisa Erkintytär))

Maria, s.1.4.1773, k.11.8.1808 punatautiin, oli Niilo Kustaanpoika Keski-Kojolan (taulussa VIII/52) II vaimo

Jaakko, s.27.4.1775
 Marketta, s.7.7.1777
 Tuomo, s.23.2.1779, vaimo Marketta Heikintytär Panula, (s.20.5.1782) (taulussa VII/51)

Liisa, s.17.2.1781, mies Kustaa Keisala
 Anna, s.20.1.1784
 Klaara, s.4.10.1785

TAULU VIII/50

Tilallinen, lautamies **Juha Juhanpoika Saarenpää** (taulusta IX/99), s.(kast.)15.7.1733 (rippikirjassa 15.6.) Lapuan kirkonkylän Saarenpäässä, Saarenpään isäntä vuodesta 1755, k.16.2.1792 Saarenpäässä 59-vuotiaana.

Vaimo **Maria lisakintytär Härsilä** (taulusta IX/73, osa 2 A), vih.7.6.1752 Lapualla, s.18.6.1730 Lapuan Liuhtarinkylän Liuhtarilla, k.11.7.1795 Saarenpäässä 65-vuotiaana "röhkäkuumeeseen" (flussfeber).

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Valpuri, s.25.4.1753
 Helena, s.9.8.1754
 Kaisa, s.22.4.1756
 Maria, s.16.8.1757
 Juha, s.4.10.1758, talon (toisen osan) isäntä, vaimo Reetta Erkintytär
Liisa, s.24.5.1761 (taulu VII/25)
 lisakki, s.12.12.1762
 Martti, s.9.1.1766
 kuolleena syntynyt tyttölapsi,
 s.6.2.1768

Matti, s.20.9.1769
 Susanna, s.3.9.1771

TAULU VIII/51

Tilallinen **Heikki Mikonpoika Panula** (taulusta IX/101), kast.7.1.1735 Lapualla, Lapuan Haapakosken Panulan isäntä noin vuodesta 1760, k.13.4.1792 Panulassa.

I vaimo **Kaisa Matintytär Setälä** (taulusta IX/102), vih.27.5.1756 Lapualla, s.20.12.1738 Lapuan kirkonkylän Setälässä, k.23.12.1780 Panulassa 42-vuotiaana keuhkotautiin.

II vaimo Sofia Jaakontytär, vih.15.7.1781 Lapualla.

Lapsia I avioliitosta, kaikki syntyneet Lapualla:

Mikko, s.24.9.1757
 Kaisa, s.17.11.1760, k.30.11.1760
 Susanna, s.25.1.1762
 Sofia, s.26.12.1764, k.11.8.1766
 Heikki, s.30.7.1765, k.18.8.1765
 Maria, s.7.12.1766
Jeremias, s.14.3.1768 (taulu VII/26)
 Matti, s.14.5.1769
 kuolleena syntynyt tyttölapsi,
 s.2.12.1770

Liisa, s.11.3.1772
 Johannes, s.13.9.1773
 Marketta, s.9.9.1774, k.9.12.1774

Heikki, s.10.1.1777, vaimo Maria Juhantytär Karhunmäki (s.21.1.1789 Karhunmäki, vht. Jaakko Juhanpoika ja Susanna Antintytär), muuttivat Panulasta Keski-Annalaan uudisasukkaiksi 1799

Kaisa, s.6.2.1778, k.20.3.1778

Lapsi II avioliitosta:

Marketta, s.20.5.1782

TAULU VIII/52

Tilallinen **Kustaa Kustaanpoika Yli-Kojola** (taulusta IX/103), s.2.10.1727 Yli-Kojolassa, Lapuan Haapakosken Yli-Kojolan isäntä v:sta 1751, sitten Keski-Kojolan, k.11.3.1794 Keski-Kojolassa 66 1/2 -vuotiaana syöpään.

Vaimo **Maria Tuomontytär Ala-Kojola** (taulusta IX/104), vih.23.9.1750 Lapualla, s.23.5.1732 Ala-Kojolassa, k.19.10.1808 Yli-Kojolalla 75-vuotiaana "vanhuuteen".

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Liisa, s.10.1.1752

Tuomo, s.6.12.1754, k.6.6.1755

Niilo, s.8.9.1756, tuleva isäntä, I vaimo Anna Joonantytär (s.14.12.1761, k.21.-7.1798), II vaimo Maria Tuomaantytär Tiitu (s.1.4.1773, k.11.8.1808, taulussa VIII/49), III vaimo Susanna Jaakontytär Soini (s.25.2.1770)

Kustaa, s.10.10.1757

Katariina, s.28.12.1759

Maria, s.6.11.1761 (taulu VII/26)

Anna, s.16.12.1764, k.15.2.1765

Maria, s.3.3.1765

Kustaa, s.30.1.1766, k.10.6.1767 tuhkarokkoon

Mikko, s.29.12.1767, torppari, k.19.4.1809 punatautiin, vaimo Riitta Yrjöntytär (s.4.1.1793), meni uusiin naimisiin sotamies Juha Galinin kanssa

Susanna, s.9.7.1770, mies Martti Aulin (s.18.9.1763)

Johannes, s.13.9.1773, vaimo Liisa Abrahamintytär (s.22.5.1775), muuttivat 1809 Nurmoon

Kustaa, s.26.4.1776, k.23.8.1776 hinkuyskään

TAULU VIII/53

Tilallinen **Kustaa Matinpoika Ala-Koskela** (Luukko) (taulusta IX/105), s.23.1.1732 Nurmon Luukolla (rippikirjassa 18.1.1732), vaimonsa kotitalan Lapuan Ruhan Ala-Koskelan isäntä. K.26.4.1807 Ala-Koskelalla 75-vuotiaana "vanhuuteen".

Vaimo **Maria Eliaantytär Ala-Koskela**, vih.29.12.1751 Lapualla, s.1.4.1729, k.2.7.1790 Ala-Koskelalla 61-vuotiaana (hetsig feber).

Ala-Koskelalle on rippikirjassa merkitty kaksi isäntää, Erkki Matinpoika ja Elias Matinpoika, joista jälkimmäinen on ilmeisesti Marian isä. Eliaalle ja hänen vaimolleen Sofialle onkin merkitty Maria-niminen tytär. Eliaksen kohdalle on lisäksi tehty merkintä "sokea". KS.TAULU XI/285, OSA 2A

Marian vaatetuksesta on säilynyt hyvät tiedot perunkirjan myötä. Sen mukaan hänellä oli yhdeksän hametta, villaa ja sarssia, joista kaksi mustaa, kolme sinistä, yksi raidallinen, yksi siniharmaa. Esiliinoja Marialla oli viisi, kaksi vihreää rastista ja kolme villaista siniraitaista. Röijyjä oli myös viisi: yksi mustaa satiinia, yksi musta villainen, yksi kerrattua villakangasta, yksi skottikankainen ja yksi lampaannahkainen. Liivejä oli vain kaksi, molemmat raidallista villaa, mutta kaulaliinoja oli peräti yhdeksän. Näistä oli neljä palttinaa, yksi mustaa harsokangasta, yksi kirjavaa yksinkertaista silkkiä ja kaksi kattuunista, toinen punavalkea ja toinen sinivalkea. Marian vaatetuksessa oli jo vähän herraskaistakin, sillä käytössä oli harvinainen vaate, siniraitainen nenäliina. Mutta hatuillaan hän olisi saattanut monet kanssasisarensa vieläkin keteellisiksi: oli kertuukkihattu pitsein, kolme palttinahattua, joissa myös oli pitsikoriste, viisi pitsitöntä palttinahattua, kattuuninen päähine (mysstyg) ja kolme kattuunimyssyä. Lisäksi vaatevarastoon kuului 21 palttinaista paidan yläosaa ja viisi rohtimista yläosaa, satiinimuhvi, jossa oli lampaannahkavuori sekä pari villaisia sormikkaita. Paidan alaosiakin Marialla varmaan

oli, mutta niitä ei lueteltu. Ne olivat yleensä hiukan huonompaa kangasta (rohtimisia), sillä ne eivät tulleet näkyviin vaan jäivät hameen alle piiloon.

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Susanna, s.2.2.1753
Matti, s.27.8.1754 (taulu VII/27)
 Liisa, s.29.4.1756
 Kustaa, s.10.10.1757, k.26.4.1782 (trånsjuka eli riutuminen, mielenmasennus)
 Maria, s.24.12.1760
 Kaisa, s.12.5.1762, k.29.5.1763
 Liisa, s.28.7.1763
 Maria, s.3.3.1765
 Anna, s.9.9.1766
 Venla, s.18.5.1768
 Liisa, s.2.8.1769, k.6.2.1770 tuhkarokkoon
 Jaakko, s.24.7.1771, vaimo Anna Matintytär (s.13.7.1772), muuttivat Alahärmään
 Valpuri, s.11.9.1774

TAULU VIII/54

Tilallinen **Erkki Matinpoika Marttala**, s.n.1713, vaimonsa kotitalan Lapuan Alanurmon Marttalan isäntä 1735-1741, k.9.8.1741 Marttalassa 28-vuotiaana.

Vaimo **Anna Matintytär Marttala** (taulusta IX/108), syntynyt rippikirjan mukaan syyskuussa 1718, k.12.8.1797 Marttalassa (tyttärensä Marian luona) "vanhuuteen" 79-vuotiaana.

Kumpi tahansa, Erkki Matinpoika tai hänen vaimonsa Anna Matintytär voisi olla Marttalan edellisen isännän perijä, koska kummankin isän nimi on ollut Matti. Kumpikin on lisäksi syntynyt isonvihan aikaan, eikä kastekirja ole tältä ajalta tallella. Kinkerikirjassa 1723-49 Erkki on kuitenkin merkitty talon vävyksi, joten Annan täytyy olla tytär.

Annan II mies **Erkki Tuomonpoika**, kotoisin Lappajärven Lehtimäeltä, vihitty Lapualla 11.9.1743. Rippikirjan mukaan syntynyt toukokuussa 1719. Lappajärveltä ei sellaista löytynyt, mutta kylläkin 12.3.1721 (Lehtimäki Thomas Lauckonen & Lisa). K.1.1.1786 Marttalassa 67-vuotiaana "kuumetautiin".

Lapsia Annan I avioliitosta:

Kaisa, s.27.11.1738 (taulu VII/58, osa 2 d)

Lapsia Annan II avioliitosta:

Tuomo, s.21.9.1744, tuleva isäntä, vaimo Liisa Ristontytär (s.22.9.1744 Saarenpäässä, vht. Risto Paavonpoika ja Venla Martintytär)
 Matti, s.24.3.1750, Marttalan torppari, vaimo Stiina Matintytär, (s.21.3.1751)
Liisa, s.11.5.1753 (taulu VII/27)
 Erkki, s.13.1.1755
 Juha, s.21.5.1757
 Mikko, s.14.9.1758
 Maria, s.3.3.1761, k.2.2.1807, mies Juha Hallila (vih.5.6.1785, s.10.8.1761, k.13.9.1834). Sai osan (ensimmäisen) vaimonsa kotitalasta Marttalasta. Lautamies, herastuomarin arvonimi ja Jaakko Ilkan sukua suoraan alenevassa polvessa.¹⁷

TAULU VIII/55

Furiiri, kersantti, sittemmin väepeli **Mikko Logren** Saarijärveltä (nykyistä Keski-Suomea). S.15.6.1719 Hämeessä¹⁸, rippikirjan mukaan 16.3.1716.

Mikko Logrenista tuli korpraali 26.2.1742 Rautalammin komppaniaan Hämeen läänin

¹⁷ Sarvela: Ilkan suku, ss.105-106

¹⁸ Kristian Stockmann: RA Militaria 426. SkrA Armens Pensionskassas Meritband, b1,2,3 s.527, b10 s.691, 701, 1077, b14 s.678

jalkaväkirykmenttiin. Varuskuntapalveluksessa Hämeen linnassa 1742. Komennettiin 4.8.1742 furiiri Björnramin kanssa tiedustelevaan ja he onnistuivat Syrjäntaassa vangitsemaan venäläisen husaarin. Ylennettiin furiiriksi 24.10.1750. Piispantarkastuksessa 7.3.1753 esitettiin Mikko Logrenin ja 50 saarijärveläisen kirjelmä, jossa vaadittiin lukkari Raumnauksen eroa. Komennettuna 1758 Viaporiin linnoitustöihin. Mikko Logren valitti 17.11.1759 maaherralle., että kirkkoherra Matias Calonius oli kantanut liikaa viinirahoja, oli antanut seurakunnan olla neljä kuukautta ilman viiniä ja että tämä oli sekoittanut vettä viiniin. Koska Logren ei voinut näyttää väitteitään todeksi, tuomitsi kihlakunnanoikeus hänet 30 hopeataalerin sakkoihin. Hänet jopa pakotettiin julkisesti pyytämään anteeksi kirkkoherralta ja korvaamaan tämän oikeudenkäyntikulut ja ajanhukka 40:llä hopearahalla. Rovastintarkastuksessa 1770 Mikko Logren valitti lukkarin tietämystä vaatiensa osaavampaa opettajaa. Mainittiin väepeliksi erotessaan 1779. Kun Vaasan läänin perustaminen viivästyi, saarijärveläiset kääntyivät kuninkaan puoleen. Mikko Logrenin kirjelmässä esitettiin, että Saarijärvi liitettäisiin Vaasan läänin. Perusteluina oli paikalliset olosuhteet ja asukkaiden vakiintuneet kulkureitit.¹⁹

Mikko Logren oli Saarijärvellä Harjun sotilasvirikatalon haltija vuosina 1761-n.1780. Hän oli epäilemättä tunnetuin tämän virikatalon haltijoista, sillä hän herätti närkästystä ja suuttumusta jatkuvilla valituksillaan ja tempauksillaan sekoittaen näin maalaiselämän rauhallisen rytmin. Varsinaisena tehtävänään hänellä oli sotaharjoitusten johtaminen ja ruotusotilaiden tapojen ja toiminnan valvominen²⁰.

Sotilas kun Mikko Logren oli, saattoi hän joutua myös sotaan. Ruotsi-Suomi yhtyi vuonna 1757 Preussin vastaiseen 7-vuotiseen sotaan, jota on totuttu nimittämään Pommerin sodaksi. Hämeen jalkaväkirykmentin Rautalammin komppanian sotaanlähtökatselmus pidettiin 17.9.1761. Pitkälle sotaretkelle lähetettiin vain terveet ruotusotilaat, Saarijärveltä sotaan määrättiin luutnantti Weissman, kersantti(?) Logren ja 15 ruotusotilasta. Varsinaisiin sotatapahtumiin Rautalammin komppania tuskin vaikutti, sillä rauha solmittiin jo toukokuussa 1762²¹. Tämä joukko kuitenkin astui fregatti Hökeniin Helsingissä 20.9.1761 ja matkusti Pommeriin. Mikko Logrenista tuli tilapäinen rykmentin väepeli 1.1.1762.²²

Mikko Logren joutui kerran jopa kapinasyytteesen. Tapahtumat saivat alkunsa valtiopäivämiesvaaleista 1769. Vaalit aiheuttivat riitoja, joihin muutamat Saarijärveläisetkin osallistuivat. Riittämättömän ilmoittelun takia useista pitäjistä tultiin vaaliin ilman pitäjäläisten valtakirjoja, kuulopuheiden parusteella. Talonpojat hylättiin vaalissa, eivätkä he saaneet asioitaan edes valtiopäivävälitukseen. Talonpoikien sijasta vaalin osanottajiksi hyväksyttiin nimismiehiä. Tämä oli tietysti talonpoikien mielestä huutava vääryys ja asia herätti heissä suurta katkeruutta. Riitapukarina tunnettu Mikko Logren ryhtyi nyt yllyttämään pitäjäläisiä kehoittaen heitä valitsemaan uuden valtiopäivämiehen. Kokous ryhtyi toimimaan ja suoritti vaalinsa. Vaali oli tietenkin laiton, mutta vaikka "valtiopäivämieheltä" evättiin edustus oikeus, matkusti hän valtiopäiville Norrköpingiin. Laittomat vaalit tulivat nyt viranomaisten tietoon ja laittomaan vaaliin osallistuneita ryhdyttiin rankaisemaan. Talonpoikia syytettiin kapinahankkeista ja jopa sotaväkeä oli hälytetty paikalle. Tuomioistuimet eivät onneksi kapinakäsitetä hyväksyneet, mutta siitä huolimatta hankkeen johtomiehet joutuivat hetkeksi vedelle ja leivälle. Saarijärveläisistä sai tuomion mm. Mikko Logren ja pari muuta, koska nämä olivat yllyttäneet rahvasta kokoontumaan laittomasti.²³

Vaikka 'Vanhan Saarijärven historia' antaa jatkuvasti melkoisen kielteisen kuvan Mikko Logrenista, tämä kapinajuttu voidaan nähdä hiukan toisenlaisessakin valossa. Asettuihan Mikko Logren talonpoikien puolelle ilmeisen oikeutetussa tilanteessa. Itse asiassa riidan ei olisi pitänyt mitenkään kuulua Mikolle, sillä eihän hän ollut talonpoika, vaan sotilas. Tästä huolimatta hän asettui talonpoikien puolelle vaarantaen näin oman hyvinvointinsa. Mutta ehkäpä kyseessä oli pelkkä riidanhalu, sillä sitä Mikolla oli enemmän kuin tarpeeksi. Seuraavassa pari esimerkkiä.

---

¹⁹ Kristian Stockmann

²⁰ Vanhan Saarijärven historia, s.492

²¹ Vanhan Saarijärven historia, ss.493-494

²² Kristian Stockmann

²³ Vanhan Saarijärven historia, ss.451-452

Kirkkoherra Matias Calonius oli aikonut perustaa torpan Saarijärven Kolkanlahteen, mutta Mikko Logren oli tämän aikeen estänyt. Hän väitti olevansa oikeutetumpi torpan perustamiseen kyseiselle paikalle ²⁴.

Saarijärven käräjät siirrettiin 1777 Kantalan taloon Saarijärven kirkolle. Mikko Logren omisti osan Kantalaa ja pitäjäläiset tekivät hänen kanssaan sopimuksen siitä, että hän korjaisi talonsa täyteen kuntoon, niin että käräjät voitaisiin pitää siellä. Korjauskustannukset maksettiin hänelle samoin kuin liiterin rakentaminen tuomarin käyttöön ja kellarin vuokraaminen. Myös vuotuista kunnossapitoa varten Mikko sai maksun. Siitä lähtien käräjätalo oli jatkuvasti saarijärveläisten huolen aiheena. Jo 1784 käräjillä todettiin, että Logrenit olivat antaneet talon rappeutua ja sitäpaitsi laiminlyöneet talon lämmittämisen niin, että talo oli aivan "jäähylmä" käräjien alkaessa. Maksunsa Logrenit olivat saaneet. Tämän vuoksi käräjät päättivät, että nimismies keräisi talon vuokran talonpojilta ja tilittäisi ne Mikko Logrenille (nyt arvoltaan vääpeli) sitä mukaa, kuin hän huolehtisi tehtävistään. Käräjätalo tuli sitten korjatuksi, mutta käräjät siirtyivät siitä huolimatta muualle. Tuomari tahtoi jostain syystä vaihtaa käräjätaloa. Saarijärveläiset valittivat asiasta, mutta muutaman vuoden kuluttua talo oli taas niin huonossa kunnossa, etteivät he valituksillaan saavuttaneet mitään. ²⁵

Mikko Logren myi 1784 puolikkaansa Kantalan tilasta samoin kuin Kalmukosken ja niiden alaiset torpat. Vuonna 1785 hän sitoutui perustamaan uudistilan Kalmarin kylän niityille ja vneljän vuoden kuluttua rakentamaan asuinrakennuksen, joka käsittäisi salin, kaksi kamaria ja keittiön sekä aitan, tallin, läävän ja "isäntäalon". Tämän uudisrakennuksen hän lupasi vaimolleen sillä varauksella, että hän yksin saisi päättää Kantalan myynnistä saaduista rahoista. ²⁶

Vaimo **Saara Juliana Lindegren**, vih.9.3.1742 Nastolassa (Willächtis), s.17.4.1717, k.31.12.1800 Saarijärvi, Nygård. Vanhemmat: Hämeenlinnan kaksinnuspataljoonan rykmentinmajoitismestari **Olof Lindegren** (s.1676, k.1718- Nastola) ja **Margaretha Fredrikintytär Kraemer** (s.1673, k.2.3.1743 Nastola Nyby rusth.). ²⁷

Lapsia: ²⁸

Otto Johan, s.11.4.1742 Nastola, kersantti, sahakirjuri, k.1809, I vaimo Eva Christina Aspholm (vih.11.2.1765 Jämsä, s.13.12.1745 Kuhmoinen, k.11.2.1765 Jämsä (**tuore vaimo kuoli vihkimispäivänään! Kuolleiden luettelossa on merkitty, että "föreskan fru" Eva Christina kuoli "pistokseen" 18 v ja 3 kk ikäisenä**)), vht Samuel Aspholm ja Maria Svanstrupe, II vaimo Martha Beata Nyberg (vih.3.7.1770, vht David Jonas Nyberg ja Beata Marck).

Fredrich, s.21.4.1746, ratsumestari, maanmittari, k.17.12.1803 Saarijärvi Liimattala, vaimo Elisabeth Limatius (Liimatainen) (s.27.3.1753 Saarijärvi, vht. Henu Pekanpoika Liimatainen ja Liisa Laurintytär Kautto), saivat Kantalasta jaetun Kolkanlahden tilan 1784. Myöhemmin J.L.Runeberg oli 1820-luvulla Kolkanlahdessa kotiopettajana. Runeberg sai paikkakunnasta vaikutelmia ja niistä hän kirjoitti runonsa Saarijärven Paavo ja Hirvenhiihtäjät. ²⁹ Fredrichin Hans-pojan tytär Helena Kristina Logren (s.30.10.1817 Nivalassa) esiintyi todistajana häyjä vastaan käydyssä oikeudenkäynnissä: Alahärmän Isossatalossa asuva 50-vuotias lukkarintytär neiti Helena Logren kertoi oikeudessa joutuneensa syksyllä 1868 riitaisaan sananvaihtoon Antti Isotalon ja Kustaa Ekoluoman kanssa ja herjanneensa miehiä silloin varkaiksi (Antti oli sekaantunut suureen viljavarkauteen). Tällöin "oli Antti Isotalo tullut kovin levottomaksi ja silmin nähden noloksi, vaikka hän sitä ennen aina oli esiintynyt

²⁴ Vanhan Saarijärven historia, s.555

²⁵ Vanhan Saarijärven historia, s.480

²⁶ Kristian Stockmann

²⁷ Kristian Stockmann ja Martti Strang'in internet-sivusto

²⁸ IGI-kortisto

²⁹ Suomen Maa VII, s.442

- röyhkeästi ja ylimielisesti".³⁰ Helena murhattiin Alahärmän Knuutilassa 23.10.1876³¹, mahdollisesti juuri todistajana toimimisen seurauksena.
- Reinholdt Gustaf, s.7.10.1749 Saarijärvi, ratsumestari, k.12.9.1796 Saarijärvi Aitoniemi, vaimo Kristiina Juhatyttä (vih. ennen vuotta 1779, s.1753, vht. Juha Jaakonpoika ja Kristiina Niilonityttä, k.226.11.1807 Saarijärvi Kalmari).
- Michel, s.10.5.1751 Saarijärvi, maanmittari, k.23.3.1810 Viipurissa, vaimo Anna Christina Salmen (vih.4.10.1782 Taipalsaari, s.30.5.1756 Lappee, vht Henrik Salmen ja Anna Maria Couper, k.12.5.1825 Viipuri).
- Maria Helena, s.22.7.1756 Saarijärvi, k.26.3.1833 Pieksämäki, mies Gustaf Wilhelm Tawaststjerna (vih.10.4.11787, s.24.6.1738, k.2.8.1799 Pieksämäki) s.10.2.11759 Saarijärvi (taulu VII/28)
- Arvid**, Hindrich Adolph, s.6.1.1762 Saarijärvi, meni Turun Akatemiaan 1781, vihitty papiksi 1788, papin apulainen Saarijärvellä ja Loviisassa, Loviisan kappalainen 1797, Sulkavan kappalainen 1800, virkaatekevä kirkkoherra 1810-11, sitten kappalaisena kuolemaansa saakka, k.22.11.1820 Sulkava. Vaimo Brigida Elisabeth Calenius (vih.22.11.1788 Saarijärvi, s.19.11.1759 Saarijärvi, vht. Matias Calenius ja Elisabeth Silander, k.9.11.1818 Sulkava).

TAULU VIII/56

Kirjanpitäjä ja pitäjänkirjuri **Nils Egidius Spolander**, s.1725³². Vihittäessä ollut kotoisin Kokkolasta (GC:by= Gamlakarleby) ja vaimo Lohtajalta. Kaksi ensimmäistä lasta syntyneet Kokkolassa, välissä yksi Lohtajalla ja viisi seuraavaa Kokkolan maaseurakunnan Koustarilla. Nilsin tittelinä on ollut casseur, länsman ja "auscu."

Merkitty rippikirjassa uudisasukkaaksi Alajärven Hämeniemelle vuodesta 1789. Tulleet sinne luultavasti jo paljon aikaisemmin, sillä vuonna 1782 tytär Riitta Kaisa oli merkitty olleen Hämeniemestä. Nils on merkitty 1792 pitäjänkirjuriksi (tytär: här. skrif. dr. Beata Sophia Spolander) ja kuollessaan kirjanpitäjäksi. K.9.12.1798 Alajärven Honkaniemellä (poika Hans oli siellä vävynä) "vanhuudenheikkouteen 75-vuotiaana".

Vaimo **Anna Beata Krook**, vih. 27.11.1750 Lohtaja (hr. casseur. Nicolaus Spolander, ifr.GC:by & ju. Anna Beata Krook, ifr Wichtari) , s.1730³³, k.10.4.1798 Hämeniemellä "pistokseen" 68-vuotiaana.

Lapsia (8 ensimmäistä Internet/Hiski):

Anna Lisa,	s.22.10.1751 Kokkola
Petrus,	s.28.1.1753 Kokkola
Maria Christina,	s.7.8.1754 Lohtaja
Hedvig Ulrika,	s.7.11.1756 Kokkolan maaseurakunta
Greta Ulrica,	s.8.3.1759 Kokkolan maaseurakunta
Nicolaus,	s.20.7.1761 Kokkolan maaseurakunta
Nicolaus,	s.24.10.1762 Kokkolan maaseurakunta
Hans Henrik,	s.2.9.1767 Kokkolan maaseurakunta
 Maria Kristiina,	 s.8.7. tai 3.8.1754, k.6.1.1809 keuhkotautiin (54 v, 5 kk) sisarensa Riitta Kaisan luona Hautamäellä

³⁰ Heikki Ylikangas: Härmän häjyt ja Kauhavan herra, s.75

³¹ Kristian Stockmann

³² Vuoden 1725 tienoilta ei löydy Nils Spolanderin syntymätietoja. Lähin mahdollinen vaihtoehto on Haukiputaalta pitäjänkirjuri Nils Spolanderin ja Clara Hällberin lapset, joista yksi on Nicolaus (s. 6.1.1932). Pari on vihitty Mustasaassa (Vaasassa) 7.9.1727.

³³ Anna Beata Krookin syntymäaika ei löydy. Lohtajalla 1736 ja sen jälkeen Kokkolassa 1738-49 on tehnyt lapsia Carl Krook, jonka 1736 mainittu vaimo oli Eva Maria Wikman

- Riitta Kaisa**, s.20.8.1758 (taulu VII/28)
 Marketta Ulrika, s.-.2.1765, k.26.3.1788 lapsivuoteeseen (29 v, 1 vk, 4 pv = s.15.3.1759) eli Marketta ehti olla naimisissa vain pari viikkoa. Mies nimismies lisakki Elfstrand, (vih.11.3.1788), meni myöhemmin uudelleen naimisiin.
- Elfstrand(??), s.17.5.1766
 Hans Henrik, s.20/30.8.1767, asui Alajärven Joensuunaholla, sitten Honkaniemellä, k.16.3.1826 (58 v, 6 kk, 2 vk), vaimo Anna Erkintytär Iiro (vih.19.9.1789, s.10.2.1765)
- Beata Sofia, s.19.11.1769, k.6.6.1819 keuhkotautiin (49 v, 6 kk, 2 vk, 3 pv), mies lautamies ja herastuomari Heikki Paavonpoika Juutlaukkanen (vih.2.2.1792, s.15.1.1758, k.15.4.1824)

TAULU VIII/57

Kuudennusmies **Mikko Juhanpoika Yli-Harberg** (taulusta IX/113), s.25.9.1737 Kauhavalla, k.28.8.1800 Ala-Härsilässä 62-vuotiaana "riutumukseen"

I vaimo **Kaisa Danielintytär Harberg** (taulusta IX/114), vih.23.10.1757 Lapualla, kast.3.12.1737 Lapuan Harbergilla, k.27.5.1781 Harbergilla 43-vuotiaana "korkeaan kuumeeseen", puolitoista kuukautta 21. lapsensa syntymän jälkeen.

II vaimo Maria Matintytär Yli-Talvitie, vih.9.12.1781 Lapualla, s.5.(5.) 1753, muutti 1810 Ylistaroon

Lapsia I avioliitosta:

- Maria, s.21.8.1758, k.30.8.1758
 Antti, s.29.8.1759, k.13.9.1759
 Juha, s.18.9.1761, k.27.11.1761
 Susanna, s.28.3.1763, mies Juha Antinpoika
 Sofia, s.10.6.1764, k.30.7.1764
 Kaisa, s.1.11.1765, k.15.2.1793 27-vuotiaana
Mikko, s.9.1.1767 (taulu VII/29)
 kaksoset Marketta ja Liisa, s.30.11.1767, Marketta kuoli 12.12.1767 ja Liisa 14.12.1767
 kaksoset Kustaa ja Tuomo, s.25.9.1768, Kustaa kuoli 4.10.1768
 Maria, s.13.0.1769, k.27.3.1770
 Anna, s.27.1.1771, k.21.2.1774
 Liisa, s.17.6.1773
 kaksoset Marketta ja Susanna, s.15.7.1774, Marketta kuoli 14.8.1774 ja Susanna 1.8.1774
 Maria, s.17.7.1775, mies Simo Erkinpoika (s.22.10.1772), myöhemmin Härsilän torpparina
 Juha, s.27.3.1778, k.13.9.1779 "vatsanväänneisiin"
 lisakki, s.17.2.1780, k.24.2.1780
 Tuomas, s.12.4.1781

Lapsia II avioliitosta:

- Liisa, s.21.9.1782, muutti Ylihärmään
 Marketta, s.27.12.1784, muutti 1808 Ylistaroon
 Tuomo, s.30.4.1788, muutti 1809 Ylistaroon
 ? Valpuri, s.(ei löyt.), k.4.7.1792 (1kk, 2vk)

TAULU VIII/58

Tilallinen **Juha Juhanpoika Yli-Paavola (Honkola)** (taulusta IX/115), s.1722, vihittäessä merkitty olleen kotoisin Hongolasta, mikä tarkoittanee Kuortaneen Honkolaa. Kuortaneen kirkonkirjat alkavat vasta vuodesta 1756.

Lapuan Tiistenjoen Yli-Paavolan isäntä vuodesta 1766, k.29.1.1807 Paavolassa 85-vuotiaana "vanhuuteen".

Vaimo **Kaisa Erkintytär Marttala** (taulusta VIII/54, osa 2 c), vih.27.11.1763 Lapualla, s.27.11.1737 Lapuan Alanurmon Marttalassa, elossa vielä 1821.

Lapsia:

Matti, s.25.8.1764, I vaimo Anna Juhantytär (s.10.12.1763), II vaimo Maria Simontytär Kortesejärvi (s.9.4.1779)
Venla, s.24.10.1766 (taulu VIII/29)
 Anna, s.1.8.1768
 Maria, s.18.2.1771, mies Juha Kustaanpoika (s.16.9.1770)

taulu VIII/60³⁴

Tilallinen **Yrjö Simonpoika Yli-Kulju**, s.3.4.1731 Kuortane, Kuortaneen Yli-Kuljun isäntä 1761-1774, k.1808

Vaimo **Maria Eliaantytär**, vih. 28.12.1758 Kuortane (Kulju bdsen Jöran Simonsson & Pig. Maria Eliadr. fr Alamäyry), s.24.03.1742 Kuortane, k.9.3.1821 Kuortane Kulju (halvaus), vanhemmat: Elias Yrjönpöika Kulju (s.1700) ja Venla Kulju (s.1700).

Lapset:

Simo, s.17.10.1759 Kuortane Kulju
 Elias, s.26.6.1761 Kuortane Kulju
 Liisa, s.21.11.1763 Kuortane Kulju
 ? Matti, s.26.7.1765 Kuortane Kulju (äidiksi merkitty Maria Matintytär, mikä lienee väärin, koska tämän nimistä pariskuntaa ei muuten esiinny)
 Marketta, s.23.4.1767 Kuortane Kulju
 Jaakko, s.23.7.1770 Kuortane Kulju
 Maria, s.5.2.1773 Kuortane Kulju
 Aune, s.25.10.1775 Kuortane Kulju
 Yrjö, s.29.9.1778 Kuortane Kulju
Leena, s.6.12.1786 Kuortane Yli-Kulju (taulu VII/30)

TAULU VIII/61

Suutari **Juha Juhanpoika Isotalo** (taulusta IX/121), s.29.3.1753 Alahärmän Vuoskosken Isotalolla. Kuoli ennen vuotta 1784, jolloin vaimo oli leski ja meni uudelleen naimisiin.

Vaimo **Valpuri Erkintytär**, s.1.7.1754 (ei löyt.), vanhemmiten muutti toisen miehensä kanssa Vuoskosken Keukkarille erääseen torppaan, k.10.11.1825 (ei löyt.)

Vaimon II mies renki, sitten pitäjänsuutari Juha Matinpoika Mattila (vih.26.12.1784 Alahärmässä, s.8.2.1754 Alahärmän Vuoskosken Mattilassa, k.24.6.1822 Keukkarilla "pistokseen 68-vuotiaana)

Lapsia I avioliitosta:

Johannes, s.21.8.1778, k.6.9.1778 Isotalolla
Erkki, s.10.9.1779 (taulu VII/31)

Lapsia II avioliitosta:

Susanna, s.8.5.1786, sai aviottomat lapset 1806, 1808 ja vielä 1813. Rippikirjassa teksti: "Iagrad af Johan Petter Hellström under äktenskaps löfte" eli pariskunta oli kihloissa, mutta heille syntyi ennen naimisiinmenoa lapsi/ lapsia (kastekirjassa ei aviottomien lasten isien nimiä)
 Valpuri, s.24.4.1795

TAULU VIII/62

Tilallinen **Martti Juhanpoika Knuutila**, s.2.5.1753 (ei löyt.), vaimonsa kotitilan Alahärmän Vuoskosken Knuutilan isäntä, k.22.3.1794 Knuutilalla "pistokseen" (40 v, 9 kk)

³⁴ osittain Ulpu Takatalon mukaan

Vaimo **Liisa Erkintytär Knuutila** (taulusta IX/124), vih.25.12.1776 Alahärmässä³⁵, s.9.9.1757 Knuutilalla, muutti 28.7.1811 tyttärensä mukana Ylihärman Haaramäelle ja sieltä 1819 Lapuan Härsilään, k.13.5.1825 Lapuan kirkonkylän Härsilässä 67-vuotiaana "kuumeeseen"

Lapsia (syntyneet Alahärmässä):

Juha,	s.5.2.1778, k.2.6.1785 "tuhkarokkoon ja yskään"
Erkki,	s.6.5.1780, k.26.10.1780 korkeaan kuumeeseen
Matti,	s.14.4.1782, vaimo Liisa Eliaantytär Kivihuhta (s.28.9.1788)
Anna,	s.15.9.1783 (taulu VII/31)
Liisa,	s.20.3(4).1787, asui Lapualla 1800-1806 välillä, muutti Ylistaroon 21.11.1810
Maria,	s.6.12.1790

TAULU IX/97

Tilallinen, kuudennusmies **Yrjö Matinpoika Ojala (Soini)** (taulusta X/193), s.18.4.1690 rippikirjan mukaan. Kotoisin todennäköisesti Lapuan Soinilta, kastekirjassa kast. 20.4.1690 (isä Matti). Lapuan kinkerikirjassa Soinilta on merkitty Yrjö Matinpoika -niminen mies muuttaneeksi Ojalaan. Vaimonsa kotitilan Lapuan Ruhan Ojalan isäntä 1719-1740, k.11.11.1766 Ojalalla "pistokseen".

Vaimo **Liisa Joonaantytär Ojala** (taulusta X/194), s.27.3.1699 Nurmon Latva-Kalistajassa, k.18.1.1789 Ojalalla.

Lapset:

Maria,	s.-.4.1717, k.17.11.1802, mies Jaakko Sipinpoika Ala-Marttila Seinäjoelta (vih.19.3.1734)
Liisa,	s.-.11.1719 (taulusta IX/102)
Matti,	s.-.1.1722, k.15.9.1795 "hengenahdistukseen", talon tuleva isäntä, kuudennusmies, vaimo Liisa Martintytär Erkkilä (s.29.1.1730, k.14.3.1803, vih.14.9.1746)
Valpuri,	s.7.4.1724, k.4.4.1809, mies Kustaa Matinpoika Yliselä Lapuan Ala-Nurmolta, tuleva Yliselän isäntä (vih.20.5.1744, s.15.3.1723, k.14.9.1762)
Kaisa,	s.n.1726, k.25.3.1790, mies Jaakko Antinpoika Hippi Lapuan Ruhan kylästä (vih.22.9.1785, s.-.2.1719, k.1793)
Susanna,	s.12.3.1729, k.10.8.1729
Martti,	s.23.10.1730, vaimo Liisa Juhantytär Ala-Hemminki (vih.20.9.1752)
Tuomo,	s.2.12.1732 (taulu VIII/49)
Venla,	s.6.7.1735, mies Jeremias Heikinpoika Tynjälä (vih.15.9.1751)
Susanna,	s.19.3.1738, mies Tuomo Jaakonpoika Rinta-Nyrhilä (vih.5.10.1760)

TAULU IX/98

Tilallinen, lautamies **Yrjö Juhanpoika Tiitu** (Lempola) (taulusta X/195), s.9.4.1707 Nurmon Lempolassa (rippikirjassa: april 1707), Lapuan Liuhtarinkylän Tiitun isäntä 1740-1781, k.20.10.1781 Tiitulla 75-vuotiaana "vanhuuteen".

Vaimo **Marketta Yrjöntytär**, s.lokakuussa 1714.

Lapsia, kaikki syntyneet Tiitulla:

Susanna,	kast.25.8.1734, k.23.5.1734 (vrt. s. aika !)
Juha,	k.12.10.1735 (4 kk 2 vk)
Liisa,	kast.30.4.1737
Yrjö,	k.20.4.1739 (9kk 4vk 1pv)
Maria,	s.1.1.1741 (taulu VIII/49)
Kustaa,	s.4.3.1744, k.29.7.1744
Heikki,	s.9.1.1747

³⁵ kirkontilien mukaan, vihittyjen luettelo 1761-1777 puuttuu

Marketta,	s.16.4.1748, k.29.5.1748
Susanna,	s.4.5.1750, mies Matti Jaakonpoika Yli-Hippi (vih.16.10.1768, s.29.10.1747, k.20.1.1812)
Juha,	s.15.12.1751, k.23.3.1757 tuhkarokkoon
Matti,	s.2.2.1753, k.9.8.1753 1/2-vuotiaana
Kustaa,	s.17.5.1754
Juha,	s.18.12.1755
Yrjö,	s.3.3.1757, k.31.5.1757 tuhkarokkoon
Tuomo,	s.2.4.1758, k.20.6.1759 ampumahaavaan (!?)
Yrjö,	s.31.8.1759
Erkki,	SAY 1754-58

TAULU IX/99

Tilallinen, lautamies **Juha Kustaanpoika Saarenpää** (taulusta X/197), s.4.3.1694 Lapuan Kirkonkylän Saarenpäässä, Saarenpään isäntä 1722-1754. K.6.2.1754 Saarenpäässä 60-vuotiaana "pistokseen".

Ampui kesällä 1727 suden ja sai siitä palkkion.³⁶

Oli lautamiehenä jo heti ensimmäisessä isovihan (1714-1721) jälkeisessä lautakunnassa³⁷, sekä vielä marraskuussa vuonna 1751, jolloin Lapualla jouduttiin turvautumaan aivan poikkeukselliseen menettelyyn rikollisen selville saamiseksi. Juho Saarenpää ja Risto Antila olivat löytäneet Alasaaren pihasta tuoreen ja verisen pikkulapsen pääkallon. Kun muut tutkimukset eivät johtaneet tuloksiin, määräsi kirkonkokous kaikki emäkirkonläänin piiat ja lesket lypsettäviksi. Lapsen synnyttäjäksi olisi saatu selville mikäli maitoa olisi tullut sellaiselta naiselta, jolla ei tiedetty pientä lasta olevan. Arkaluontoisen tehtävän suorittamiseen valittiin pitäjän vakaisimmat vaimoihmiset ja "pitäjän isät", kaikkiaan 10 emäntää ja 8 isäntää. Lapsenmurhasta oli vielä 1700-luvulla määrätty kuolemanrangaistus, syyllinen ei vain ilmeisesti tällä kertaa paljastunut.³⁸

I vaimo Valpuri Tuomontytär Annala, vih.19.10.1712, s.n.1691, k.28.11.1731 Saarenpäässä 40-vuotiaana.

II vaimo **Elina Matintytär**, vih.22.10.1732 Lapualla, s.kesäkuussa 1704, vihittäessä merkitty olleen Antilasta, k.18.10.1795 Saarenpäässä 91-vuotiaana vanhuuteen.

Lapsia I avioliitosta (synt. Lapualla):

... (Lapuan kastekirja 1713-21 puuttuu)

Kaarina, s.11.8.1722, mies Simo Yrjönpoika Pouttu, vih.1743

Maria, s.3.3.1725, mies Juha Antinpoika Lassila

Marketta, s.21.10.1727, k.8.11.1730

kaksoset Juha ja Liisa,

s.4.12.1730, Liisa kuoli 27.12.1730 ja Juhakin pieneenä

kaksoset Kustaa ja Marketta,

s.21.1.1731, Marketta kuoli 5.12.1731

Lapsia II avioliitosta (synt. Lapualla):

Juha, kast.15.7.1733 (taulu VIII/50)

Anna, kast.22.6.1735, muutti Kauhavan Isosommelle 1755

Gabriel, kast.28.10.1736

Kustaa, s.28.9.1739

Valpuri, s.27.3.1741, k.26.7.1741

Israel, s.26.6.1742, k.15.8.1742

---- s.18.11.1743

Elina, s.24.4.1745

lisakki, s.23.11.1748

³⁶ Lapuan historia I, s.435

³⁷ Lapuan historia I, s.468

³⁸ Lapuan historia I, s.467-468

Aune, s.26.10.1750, k.9.6.1751

TAULU IX/101

Tilallinen **Mikko Martinpoika Yli-Panula** (Laurila) (taulusta X/201), s.syysk.1698 (rippikirjan mukaan, ei kastekirjassa), Lapuan Haapakosken Yli-Panulan isäntä 1726-1747. Kotoisin Haapakosken Laurilasta, mutta asui vaimoineen ensin tämän kotitilalla Latva-Teikarilla, mihin Mikko oli merkitty vävyksi. Mikko edusti Lapuaa vuoden 1746 valtiopäivämiesvaaleissa Veksalassa.³⁹ K.9.6.1781 Yli-Panulalla 85-vuotiaana (?) "vanhuuteen ja heikkouteen".

Vaimo **Sofia Heikintytär Latva-Teikari**, Lapuan vihittyjen luettelo 1713-20 puuttuu, kast.3.12.1699 Lapuan Haapakosken Latva-Teikarilla (syntynyt rippikirjan mukaan marraskuussa 1700), isä **Heikki Tuomonpoika** ja äiti Teikarin edellisen isännän tytär **Valpuri Matintytär**.

Sofia kuoli 25.1.1789 Yli-Panulalla (rippikirjan mukaan 1775, jolloin löytyy seuraavaa: k.13.3.1775 Yli-Hannula Sophia Hendriksdotter 76v, 3kk, 2vk).

Lapsia:

Mikko,	k.8.2.1741 18-vuotiaana
Marketta,	kast.29.9.1722 Teikari (vht. Michel Stekar ja Sophia Hindrichsdr.)
Martti,	s.25.5.1725 Teikari
Liisa,	s.13.10.1726 Panula, merkitty rippikirjassa lapsena vanhempiensa kanssa myös Latva-Teikariin, k.8.2.1741 14-vuotiaana
Maria,	s.19.3.1729, mies Kaarlo Matinpoika, Panulan isäntä 1748-58, vih.1745
Valpuri,	s.24.4.1731, k.8.2.1741 10-vuotiaana, näin kuoli perheestä kolme lasta samana päivänä!
Kaisa,	kast.20.4.1733, k.16.5.1734
Heikki ,	kast.7.1.1735 (taulu VIII/51)
Marketta,	kast.29.6.1737
Susanna,	s.4.6.1743, asui Panulalla ainakin 1760-62

TAULU IX/102

Tilallinen **Matti Matinpoika Setälä** (taulusta X/203), s.-.1.1719, Lapuan kirkonkylän Setälän isäntä v:sta 1742, k.26.2.1796 Setälässä "pistokseen".

Vaimo **Liisa Yrjöntyttä Ojala** (taulu IX/97), vih.18.9.1737 Lapualla, s.-.11.1719, k.15.3.1799 Setälässä 79-vuotiaana "pistokseen".

Lapsia:

Kaisa ,	s.20.12.1738 (taulu VIII/51)
Juha,	s.24.3.1740, vaimo Liisa Kustaantytär Karhumäki, (s.10.11.1739, vht. Kustaa Juhanpoika ja Liisa Jaakontytär)
Tuomo,	s.22.11.1741
Marja,	s.1.7.1743
Liisa,	s.6.7.1745
Venla,	s.27.7.1748
Liisa,	s.10.2.1751
Valpuri,	s.20.12.1754, k.14.6.1755
Maria,	s.23.6.1757, k.24.2.1758
Matti,	s.24.11.1758, k.18.7.1759
Marketta,	s.15.6.1760, k.7.7.1760
Liisa,	s.23.5.1762, k.2.7.1762

TAULU IX/103

Tilallinen **Kustaa Danielinpoika Yli-Kojola** (taulusta X/205), s.11.3.1701 Lapuan Haapakosken

³⁹ Lapuan historia I, s.477

Yli-Kojolassa, Yli-Kojolan isäntä 1723-1750, k.6.4.1777 Yli-Kojolassa 76-vuotiaana "rintapistoihin".

I vaimo **Liisa Mikontytär**, s. elokuussa 1702 (ei löyt. kastekirjasta eikä IGI:stä), k.29.9.1763 Ylikojolassa 61-vuotiaana punatautiin.

II vaimo Maria Jaakontytär Muilu, vih.1.4.1764 Lapualla, s.joulukuussa 1713, k.18.4.1783 Lapuan Yli-Muilulla "hengenahdistukseen".

Lapsia I avioliitosta, kaikki syntyneet Lapualla:

(Lapuan kastekirja 1714-1721 puuttuu)

Maria,	s.22.1.1721, mies Nurmon Latva-Kalistajan isäntä Erkki Juhanpoika (vih.2.7.1739, s.11.5.1718)
Riitta,	s.3.6.1724
Liisa,	s.5.11.1725, k.12.2.1778, mies Matti Juhanpoika Muilu (ks. taulu X/144)
Kustaa,	s.2.10.1727 (taulu VIII/52), Keski-Kojolan isäntä
Susanna,	s.11.2.1729, k.24.8.1729
Marketta,	s.1.6.1730, muutti Kauhavalle 1758
Jaakko,	s.20.5.1732
Niilo,	kast.21.10.1733, muutti Kauhavan Isosompille 1755 vaimo leski Anna Kustaantytär Isosomppi (vih.2.6.1755 Kauhavalla)
Mikko,	kast.10.5.1736, kuollut varmaan pieneenä
Anna,	kast.8.5.1737
Martti,	s.16.9.1738
Mikko,	s.24.9.1740, Yli-Kojolan isäntä, vaimo Susanna Matintytär Isosomppi Kauhavalta (vih.6.6.1759 Kauhavalla, s.20.5.1741)
Anna,	s.16.7.1743
Israel,	s.18.2.1745

TAULU IX/104

Tilallinen **Tuomo Juhanpoika Ala-Kojola** (Lempola) (taulusta X/195), s. joulukuussa 1703, kotoisin Nurmon Lempolasta, vaimon edellisen miehen kotitalan Lapuan Haapakosken Ala-Kojolan isäntä 1732-1746, k.31.5.1791 Ala-Kojolassa 87-vuotiaana.

I vaimo **Maria Eliaantytär Ala-Kojola**, vih.25.10.1730 Lapualla, s.-.3.1694, (tai mahdollisesti 2.2.1694 Kurikassa), k.2.8.1756, Marian I mies oli Elias Eliaanpoika Ala-Kojola (s.14.6.1691, k.16.11.1729).

II vaimo Kaisa Yrjöntyttä Ala-Karhu, vih.18.9.1757 Lapualla, s.18.11.1730 Lapualla, k.21.5.1791 Ala-Kojolassa.

Lapsia I avioliitosta:

Maria,	s.23.5.1732 (taulu VIII/52)
Juha,	kast.21.9.1735
Juha,	kast.18.1.1736, k.2.7.1737
Heikki,	s.19.12.1739

Lapsia II avioliitosta:

Venla,	s.12.10.1758
Liisa,	s.7.5.1760
Matti,	s.18.2.1763

TAULU IX/105

Matti Erkinpoika Luukko (Huumo) (taulusta X/209), S. (kast.) 15.1.1705 Nurmon Huumossa (silloista Lapuaa), k.15.7.1782 (Koskelassa poikansa luona ??).

Luukon edellinen isäntä Antti Mikonpoika joutui jättämään isonvihan aikana talonsa autioksi ja yritti sitten rauhan tultua saada talon uudelleen haltuunsa. Tässä hän ei kuitenkaan onnistunut, sillä toinen mies, Matti Erkinpoika, oli ruvennut tilaa viljelemään. Edellinen isäntä sai kuitenkin jäädä Luukon ja hän eli siellä vaimoineen vielä 1730-luvulla ⁴⁰. Tällainen tilansa menettäminen

⁴⁰ Nurmon kirja, s.59

saattaa tuntua ankaralta, mutta siihen aikaan kolmen vuoden maksamattomista veroista menetti omistusoikeutensa kruunulle.

I vaimo **Valpuri Tuomontytär Ryssy** (taulusta X/148), vih.24.3.1724 Lapualla, s. toukokuussa 1701, kotoisin Nurmon Ryssyltä, k.24.2.1758 Luukolla 65-vuotiaana rintatautiin.

II vaimo Aune Antintytär Hippi Nurmosta, vih.5.11.1758, s.15.1.1738, Aunen II mies oli Antti Martinpoika Latikka, vih.11.12.1791

Lapsia I avioliitosta:

Erkki, s.10.3.1725 Lapuan Ruhan Koskelassa, k.20.10.1794 Luukon isäntä, vaimo Maria Antintytär Hippi (vih.16.12.1744)
 Juha, s.16.6.1726
 Matti, s.12.8.1728, k.1.9.1728
 Matti, s.1.1.1731, k.27.10.1801, I vaimo Venla Juhantytär Latva-Kalistaja Nurmosta (vih.7.10.1750), II vaimo Riitta Martintytär Klemettilä s.23.1.1732 (taulu VIII/53)
Kustaa, s.-3.1735, vaimo Maria Jaakontytär Sartenoja (vih.7.6.1761)
 Tuomo, kast.30.11.1737, k.30.7.1738
 Antti, s.5.1.1739, vaimo Maria Matintytär Penttilä (vih.22.10.1758)
 Jaakko, s.5.6.1740
 Maria, s.12.8.1742
 Martti, s.-9.1746, vaimo Valpuri Matintytär (vih.14.10.1764)

Lapsia II avioliitosta:

Juha, s.3.9.1762
 Kaisa, s.10.11.1764

taulu IX/108

Tilallinen **Matti Matinpoika Marttala**, syntynyt tammikuussa 1683, vihittäessä kotipaikaksi merkitty Lahtimäki, vaimonsa kotitilan Lapuan Alanurmon Marttalan isäntä 1713-1734, k.Marttalassa marraskuussa 1760 77-vuotiaana "pistokseen".

I vaimo **Kaisa Tuomontytär Marttala** (taulusta X/216), vih.9.11.1712 Lapualla, s.25.11.1693, k.7.7.1728 Marttalassa (34v, 9kk, 2pv/vk).

II vaimo Kaisa Matintytär Koskela (taulusta XI/285), vih.9.3.1729 Lapualla, s.18.10.1699 Lapuan Ruhan Koskelassa, k.20.6.1758 Marttalassa 62-vuotiaana "yskään ja pistoksiin".

Lapsia I avioliitosta:

Anna, s. syyskuussa 1718 (taulu VIII/54)
 Sofia, kinkerikirjassa 1723-49
 (Mats Martola), s.6.4.1722 (äiti Kaisa Juhantytär)
 ? (s.-1.1722), k.20.5.1722 (4kk, 2vk)
 ? (s.13.6.1722, vrt.edell.), k.15.9.1723 (1v, 3kk, 2pv)
 Riitta, s.1.9.1723
 Juha, s.8.5.1725, k.13.6.1725 (1kk, 2pv)
 Erkki, s.12.4.1727, (äiti Kaisa Juhantytär), k.7.5.1727 (3vk, 3pv)

II avioliitosta:

Matti, s.14.2.1730, k.15.11.1730 (6kk,3vk)
 Maria, s.17.1.1732
 ? Valpuri, SAY:ssä 1751 16-vuotias
 Marketta, s.28.2.1738

taulu IX/113

Suutari **Juha Iisakinpoika** Kauhavalta,

Vaimo **Maria Martintytär**

Lapsia:

(Kauhavan kastekirja alkaa vuodesta 1730)

Maria, s.22.3.1730, haudattu 19.6.1732 (2-vuotiaana)
 Marketta, s.21.12.1731 Kauhavan Pukkilassa, haud. 26.3.1732 3kk ikäisenä (suutari Juha Iisakinpojan tytär)

lisakki, s.25.2.1733
 Johannes, s.14.6.1734
 Jaakko, s.15.5.1736, k.1770
Mikko, s.25.9.1737 (taulu VIII/57)
 Daniel, s.9.4.1739

TAULU IX/114

Daniel lisakinpoika Harberg, s.n.1694, vihittäessä merkitty olleen kotoisin Lapuan Talvitieltä, kinkerikirjassa Talvitien renki, asui vaimonsa kotitilalla Lapuan Härsilässä, k.21.12.1744 Lapuan Harbergilla eli Härsilässä 50-vuotiaana (50v, 4kk)

Vaimo **Maria Yrjöntyttä Härsilä**, vih.25.11.1722 Lapualla, s.rippikirjojen (1750-) mukaan helmikuussa 1700, vihittäessä merkitty olleen kotoisin Härsilästä ja kinkerikirjoissa merkitty tyttäreksi ja mies Daniel vävyksi. Todennäköisesti Maria on Härsilän isännän, Lapuan nimismiehen **Yrjö Juhanpojan** ja tämän vaimon **Maria Simontytär Lövblad** (vih.17.3.1684 Härsilä Jöran Johansson & Marja Simonsdr., Lillkyrö Ojaniemi, k.7.4.1734 Harberg 72 år, 6 m.) tytär, s.4.3.1699 Lapualla. Yrjö Juhanpoika kuoli jo ennen Marian syntymää (11.12.1698 42-vuotiaana).

Maria Simontytär Lövblad II mies oli Erkki Jaakonpoika Harberg, vih.13.2.1700 Lapua.

Maria Yrjöntyttä kuoli 16.12.1775 (Maria Jöransdr Yli-Harberg, 78 år)

Lapsia, äidin nimi loppupäässä usein vaihdellut (Jöransdr./Johansdr.), lienee kuitenkin koko ajan sama henkilö:

Liisa, s.n.-.1.1723, k.7.8.1743 (20v,6kk,3vk)
 Juha, s.29.5.1726 Härsilä
 Marketta, s.17.7.1727 Härsilä, k.18.2.1728 (6kk,3vk)
 Maria, s.26.11.1728 Härsilä, k.10.6.1749 (20v, 6kk, 2vk)
 lisakki, s.1.2.1730 Härsilä, k.31.5.1730 (4kk,1vk)
 Yrjö, s.31.8.1732 Härsilä
 Erkki, kast.19.5.1734 Härsilä
 Daniel, kast.11.5.1735 Harberg, k.1.2.1735 (4kk) ??
 Simo, kast.7.10.1736 Harberg
Kaisa, kast.3.12.1737 Harberg (Daniel Isacsson & Maria Johansdr:r) (taulu VIII/57)
 Gabriel, s.13.1.1739 Harberg
 Riitta, s.2.1.1741 Harberg
 Marketta, s.5.6.1743 Harberg, k.5.6.1743 (?)

taulu IX/115

Tilallinen **Juha Erkinpoika Honkola**, Kuortaneen Honkolan isäntä ainakin vuodesta 1723 vuoteen 1739. Elossa ainakin vielä 1750.

Kuortaneen Kirjan mukaan Honkolan isäntänä oli 1699-1727 Juha Erkinpoika, jonka vaimo oli nimeltään Venla.

Vaimo **Venla**

Lapsia:

? Matti, isäntänä 1728-31, vaimo Maria
 Josef, isäntänä 1740
 Erkki
 Mikko
 Philip, isäntänä 1742, asui Honkolassa vielä 1760-luvulla ja veljensä Juhan luona Lapuan Yli-Paavolassa vuodesta 1767
 Tuomo, isäntänä 1743- 1760-l
Juha, (taulu VIII/58)
 Marketta
 Liisa

taulu IX/121

Tilallinen **Juha Juhanpoika Isotalo** (taulusta X/241), s.4.9.1712 Alahärmän Vuoskosken Isotalossa, Isotalon isäntä, k.8.6.1781 Isotalolla "rintatautiin" (68 v, 9 kk)

Juhan isännöimä Isotalo on juuri se sama talo, minkä isäntänä myöhemmin oli pahamaineinen puukkojunkkari Isotalon Antti. Hänen kaverinsa Rannanjärvi puolestaan on kotoisin Ylihärmästä. En ole varma, onko "Isoo-Antti" sukua Juha Isotalolle, sillä Antti ei syntynyt itse Isotalossa, vaan Alahärmän Hanhijoella vuonna 24.8.1831. Isotalon isännäksi Antti tuli ostamalla talon itselleen joltain sukulaiseltaan. Alahärmän Vuoskosken kylä oli häyjien aikaan yksi pahimmista - ellei pahin - puukkojunkkarien pesäpaikka. Ja kun meidän suvustamme löytyy ainakin kolme vuoskoskelaista taloa (Isotalo, Ekola ja Knuutila), niin osa puukkojunkkareista oli varmaan näidenkin jälkeläisiä.

I vaimo Marketta Matintytär, vih.9.3.1735 Härmässä, s.n.1711 (ei löyt.), k.7.5.1745 lapsivuoteeseen 34-vuotiaana

II vaimo **Valpuri Kustaantytär Ekola**, vih.1.12.1745 Alahärmässä, kotoisin Alahärmän Vuoskosken Ekolasta

Lapsia I avioliitosta:

Valpuri,	s.12.4.1738
Antti,	s.26.11.1739
Elias,	s.31.3.1744
Juha,	s.7.5.1745, äiti kuoli samana päivänä. Ajan tavan mukaan kastaminen suoritettiin kiireesti jo samana päivänä, vaikka äiti oli huonossa kunnossa tai jo kuollut. Lapsenkaan terveydelle pikainen matka kirkolle ei juuri hyödyksi koitunut, ja tämäkin Juha-poika kuoli jo kolmen viikon päästä eli 26.5.1745

Lapsia II avioliitosta:

Maria,	s.2.3.1747, k.14.3.1747 (2-viikkoisena)
Juha,	s.13.2.1749, k.10.9.1749 "vatsatautiin"
Elias,	s.7.6.1750, Isotalon yhden osan isäntä, vaimo Valpuri Antintytär Pesola (s.14.1.1752)
Juha,	s.29.3.1753 (taulu VIII/61)

TAULU IX/124

Tilallinen **Erkki Pekanpoika Knuutila**, s.27.5.1733 (rippikirjan mukaan), vihittäessä kotipaikaksi mainittu Pappila, vaimonsa kotitilan Alahärmän Vuoskosken Knuutilan isäntä, k.2.2.1798 Knuutilalla "rintatautiin" (64 v, 8 kk, 8 pv)

Erkki Pekanpoika (Eric Pehrsson/Petri) ei ole syntynyt Härmässä. 1790-luvulla Erkin isännöyysaikana Knuutilassa asui myös muita samannimisestä isästä lähtöisin olevia:

- torppari Juha Pekanpoika, s.-.6.1730, vaimo Liisa Aatamintytär (s.-.8.1733)
- itsellinen Jaakko Pekanpoika, s.1738, vaimo Kaisa Niilon tytär Brasch (s.28.12.1738)
- torpparin vaimo Anna Pekantytär, s.1730, k.4.5.1790, mies Matti Matinpoika (s..12.1730, k.11.11.1790)

Lisäksi Ylihärmän Naarasluoman Gunnarilta löytyi eräs Pekka Pekanpoika (s.1700), jolla oli lapsia: Erkki (s.1736), Juha (s.1737), Jaakko (s.1738) ja Liisa (s.1745 tai 1748). Erkin syntymäaika ei täsmää, mutta toisaalta hän lähtee kotoaan juuri vuonna 1755 (vihkimävuosi) ja Jaakko-veli asuu myöhemmin itsellisenä Knuutilassa, missä Erkki on isäntänä.

Vaimo **Liisa Matintytär Knuutila** (taulu X/248), vih.29.9.1755 Alahärmässä, s.26.1.1727 Alahärmässä, k.3.10.1802 Knuutilalla "rintatautiin" (75 v, 8 kk)

Lapsia, Härmän syntyneet 1760-1777 puuttuvat:

Liisa,	s.9.9.1757 (taulu VIII/62)
? Maria,	s.23.4.1762, mies Gabriel Juhanpoika (s.24.8.1760)
? Marketta,	s.19.6.1768, mies Matti Matinpoika (s.23.2.1769)

---

taulu X/193⁴¹

Matti Laurinpoika Soini

---

⁴¹ Nurmon kirja, ss.60-61

Vaimo **Frita Simontytär Huumo**, vih. juhannuspäivänä 1688, Huumon isännän Simo Juhanpojan tytär

Lapsia:

Venla,	kast.18.1.1689, haud.12.5.1689
<u>Yrjö</u> ,	kast.20.4.1690 (taulu IX/97)
Tuomo,	kast.9.1.1691
Jaakko,	kast.18.3.1694, haud.15.6.1694
Maria	kast.19.2.1699
Brita,	kast.26.8.1700
Heikki,	kast.8.1.1705, k.samana vuonna
Matti,	kast.2.2.1708

TAULU X/194

Tilallinen **Joonas Erkinpoika Ojala** (taulusta XI/387), kotoisin Nurmon Latikasta, Lapuan Ruhan Ojalan isäntä v:sta 1713, asuivat ensin vaimon kotitilalla Nurmon Latva-Kalistajassa, jossa Joonas oli isäntänä 1700-1712. Muuttivat sitten Ojalaan, jossa nuorin lapsista syntyi. Joonaksen isä oli Latikan vävy Erkki Tuomonpoika, k.1723, äiti luultavasti Latikan Matti Yrjönpojan (k.14.5.1705 86-v) tytär.⁴²

Vaimo **Venla Simontytär Latva-Kalistaja** (taulusta XI/388), vih.1698 (dom 14 trin) Lapualla, s.-.2.1680 Nurmon Latva-Kalistajalla, k.5.3.1767 Ojalalla 89-vuotiaana "vanhuuden-heikkouteen".

Lapsia:

<u>Liisa</u> ,	s.27.3.1699 (taulu IX/97) luettelosta puuttuu lapsen nimi
Tuomo,	s.22.12.1701
Riitta,	s.15.2.1703, k.8.8.1704
Aune,	s.28.12.1705
Sofia,	s.10.9.1712

Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu

taulu X/195

Tilallinen **Juha Antinpoika Lempola** (taulusta XI/389), s.n.1670, Nurmon Lempolan isäntä, k.25.1.1736

I vaimo **Riitta Jaakontytär**, ei luultavasti Lapualta kotoisin. Asui ilmeisesti poikansa Tuomon luona Ala-Kojolassa, minne oli merkitty Moder Brijta.

II vaimo Lastikka Simontytär Autio, vih.20.5.1730, s.-.9.1673, k.26.12.1746 Lempolassa 73-vuotiaana.

Lapsia I avioliitosta:

Juha,	s.1693
Kustaa,	s.27.12.1695, Lempolan isäntä isänsä jälkeen, k.1766, I vaimo Aune Yrjöntytär Huumo (Nurmosta), II vaimo Liisa Eliaantytär
Liisa,	s.27.7.1695, k.30.3.1769, mies Matti Yrjönpoika Huumo (s.-.9.1700, k.8.4.1786), Huumon isäntä
Riitta,	s.3.9.1699
Maria,	s.10.2.1701
<u>Tuomo</u> ,	s.jouluk.1703 (taulu IX/104)
Venla,	s.10.9.1705
<u>Yrjö</u> ,	s.9.4.1707 (taulu IX/98)
Antti,	s.21.3.1709

TAULU X/197

⁴² Turun Sukututkijoiden perhekortit (Ohlson)

Tilallinen **Kustaa Gabrielinpoika Saarenpää** (taulusta XI/393), s.n.1667, Lapuan kirkonkylän Saarenpään isäntä 1701-n.1721, k.13.2.1737 Saarenpäässä 69-vuotiaana.

Vaimo **Aune Pertuntytär**, s.n.1671, k.24.6.1733 62-vuotiaana.

(II vaimo Helena ?, ei löytynyt, tarkoittaa luultavasti pojan vaimoa Elinaa (Elin, Helena, Lena)).

Lapsia (syntyneet Lapualla):

Susanna, mies Gabriel Danielinpoika Handula, vih.26.2.1711 Lapualla
 Gabriel, s.10.10.1690
Juha, s.4.3.1694 (taulu IX/99)
 Kustaa, s.22.8.1697
 Matti, s.11.8.1699
 ei nimeä, s.2.12.1708

(II Liisa/Anna, kast.12.5.1737) pojan lapsi?

taulu X/201 ⁴³

Tilallinen **Martti Heikinpoika Laurila** (taulusta XI/401), s.n.1670, Lapuan Haapakosken Laurilan isäntä 1689-1711, k.6.2.1743 Laurilassa 73-vuotiaana.

Vaimo **Marketta Jaakontytär Karhu**, vih.1689 Lapualla (dom 1 adv),s.n.1663, k.31.8.1729 Laurilassa 66-vuotiaana.

Lapsia:

Martti, s.12.10.1690, k.24.12.1766 76-vuotiaana, Laurilan isäntä 1711-1740, vaimo Marketta Heikintytär Lassila (s.n.1683, k.24.9.1750), vih.2.10.1710
 Matti, s.19.1.1696 Laurila, äitiä ei mainittu, isä vain etunimeltä
Mikko, s.syysk.1698 (taulu IX/101)
 Jaakko, s.8.6.1706
 Marketta, s.15.12.1707, mies Martti Yrjönpoika Erkkilä (s.28.10.1700, k.7.4.1770, vih.27.5.1724) ⁴⁴
 Jaakko, s.26.5.1709

TAULU X/203

Tilallinen **Matti Kaarlenpoika Setälä** (taulusta XI/405), s.n.1681, k.28.7.1728 47-vuotiaana, kuolinikä ja sen mukaan laskettu syntymäaika eivät varmaankaan ole oikeita, sillä silloin Matti olisi ollut noin 15-vuotias mennessään ensi kertaa naimisiin. Lapuan Kirkonkylän Setälän isäntänä hän oli 1701-1728.

I vaimo Liisa Heikintytär Filppula, vih.1696 (dom 1 trin).

II vaimo **Kaarina Yrjöntytär Ulvinen** (taulusta XI/406), vih.18.12.1710, s.23.11.1688

Lapuan Tiistenjoen Ulvilassa, Kaarinan toinen mies oli Juha Tuomonpoika Lassila (vih.12.10.1729, s.-.7.1698, k.22.9.1768), Kaarina kuoli 16.4.1767 Setälässä 78-vuotiaana "vanhuuteen".

Lapsia I avioliitosta:

Lastikka, s.11.1.1701, muutti Kauhavalle
 Maria, s.25.2.1704
 ? Kalle, k.23.7.1705
 Riitta, s.28.9.1708

Lapsia miehen II avioliitosta:

Aune, s.18.12.1711
 (kastekirja 1713-1721 puuttuu)
 Liisa, SAY 1725-28, muutti Kauhavalle
Matti, s.n.1719 (taulu IX/102)
 Yrjö, s.25.1.1722
 ----, s.30.1.1723

⁴³ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁴⁴ Tampereen sukututk. esivanhempaintauluja no 1 s.44 (Liisa Korhonen)

Valpuri, s.20.4.1724
 Kaisa, s.9.6.1726
 Juha, s.15.1.1728

TAULU X/205

Tilallinen **Daniel Martinpoika Yli-Kojola**, Lapuan Haapakosken Yli-Kojolan isäntä 1699-1713.

Vaimo **Anna Simontytär Huumo** (taulusta XI/410), vih.28.12.1699 Lapualla, s.n.1673, kotoisin Nurmon Huumosta (silloista Lapuaa), k.2.7.1745 Yli-Kojolalla 72-vuotiaana.

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Kustaa, s.11.3.1701 (taulu IX/103)
 Matti, s.16.8.1702
 Sofia, s.5.11.1704
 Simo, s.17.7.1711
 Riitta, s.25.7.1712
 Jaakko, rippikirjoissa 1724-1739
 Anna, rippikirjoissa 1730-1735

Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu

taulu X/209

Erkki Simonpoika Huumo (taulusta XI/410), asui veljensä luona Nurmon Huumossa, k.9.4.1711 Huumossa 25-vuotiaana (kuolinikä ei varmaankaan pidä paikkansa).

Vaimo **Kaisa Tuomontytär Marttala** (Lapualla)(taulusta X/216), vih.30.5.1701 Lapualla, s.-.12.1678, miehensä kuoltua meni uusiin naimisiin Lapuan Ruhan Keski-Koskelan isännän Matti Antinpojan kanssa, joka oli myös jäänyt leskeksi. Kaisa kuoli Keski-Koskelassa 11.3.1756 "vanhuuteen" 73-vuotiaana.

Lapsia:

Maria, s.14.1.1702
Matti, kast.15.1.1705 (taulu IX/105)
 Simo, haud.9.12.1706
 Heikki, viety isovihan aikana Venäjälle sotavankeuteen ⁴⁵
 Aune, k.4.10.1708 (3 kk)
 Marketta, k.25.4.1709 (1 kk)
 Jaakko, k.1.6.1710 (6 kk)

taulu X/216

Tilallinen, yökuntamies **Tuomo Juhanpoika Marttala**, Lapuan Alanurmon Marttalan isäntä 1688-1697.

Vaimo **Liisa Heikintytär**

Lapsia:

? Juha, s.n.1668, k.29.11.1710, Marttalan isäntä 1698-1710, vaimo Maria Laurintytär (vih.1686 (prästg. Johan Thomasson & Maria Larsdr., Marttala), s.n.1662, k.21.12.1710)

Kaisa, s.-.12.1678 (taulu X/209)

? Valpuri, mies Antti Erkinpoika Marttalasta, vih.26.10.1712

Martti, s.10.11.1685
 Jaakko, s.1.3.1687, k.17.1.1697
 Elias, s.1.1.1689, k.7.3.1697
 Kustaa, s.21.7.1691, k.7.2.1697

Kaisa, s.25.11.1693 (taulu IX/108), Marttalassa on ehkä asunut toinenkin Tuomo-

⁴⁵ Nurmon kirja, s.65

niminen mies, jonka lapsia ainakin alkupään kaksi lasta olisivat. Näin voisi päätellä siitä, että perheessä näyttäisi muuten olevan kaksi Kaisa-nimistä tytärtä, jotka ovat kasvaneet aikuisikään. Luultavasti ainakin jälkimmäinen Kaisoista on kuitenkin Tuomo Juhanpojan tytär.

Tuomo, s.3.6.1696, k.18.10.1696
 Liisa, k.21.10.1697
 Juha, s.30.7.1699
 ? s.27.1.1701

Nälkävuonna 1697 Tuomo Marttalan lapsista kuoli neljä

taulu X/241

Tilallinen **Juha Erkinpoika Isotalo**, s.-.1.1687, Alahärmän Vuoskosken Isotalon isäntä, k.18.2.1747 Isotalossa (60 v, 2 kk)

Vaimo **Kaisa Martintytär**, s.n.1687, k.3.7.1762 Isotalolla 75-vuotiaana

Lapsia:

Matti, s.16.1.1709, k.27.2.1788, oli Isotalon yhden osan isäntä, vaimo Maria
 Susanna, s.14.5.1711, mies Matti
Juha, s.4.9.1712 (taulu IX/121)

Härmän syntyneiden luettelo 1714-1723 puuttuu

Sofia, s.11.3.1724, muutti 1747 Lapualle
 Liisa, s.23.3.1726

Härmän syntyneiden luettelo 1728-1733 puuttuu

Erkki, s.-.1.1729, k.11.9.1787, asui itsellisenä Isotalolla
 Antti
 Marketta, mies Elias
 Valpuri, s.25.4.1736

TAULU X/248

Tilallinen **Matti Heikinpoika Knuutila** (taulusta XI/495), s.n.1700, Alahärmän Vuoskosken Knuutilan isäntä, k.20.5.1789 Knuutilalla "vanhuudenheikkouteen" 89-vuotiaana

I vaimo **Liisa Juhantytär**, s.n.-.9.1702, k.16.3.1737 Knuutilalla (35 v, 6kk)

II vaimo Susanna Jaakontytär Hilli, vih.30.10.1737 Härmässä

Lapsia I avioliitosta:

Härmän syntyneiden luettelo 1714-1723 puuttuu

? Maria, s.-.8.1724 (ei löyt.), mies Juha Erkinpoika
Liisa, s.26.1.1727 (taulu IX/124)

Härmän syntyneiden luettelo 1728-1733 puuttuu

? Kaisa

? Matti, vih.1758, Matti Matinpoika Knuutila ja Marketta Antintytär Härmälä
 Marketta, s.n.1732, k.29.6.1758 26-vuotiaana, mies Juha Pekanpoika (Pirilintu),
 vih.16.10.1757
 Riitta, s.8.3.1736

Lapsia II avioliitosta:

Valpuri, s.3.2.1739
 kaks. Jaakko ja Juha, s.2.3.1740
 Tuomo, s.1.12.1741
 Anna, s.9.9.1743
 Susanna, s.2.9.1744, k.25.1.1745
 kaks. Juha ja Valpuri, s.22.4.1746, Valpuri kuoli 15.6.1746 ja Juha seuraavana päivänä
 Liisa, s.31.7.1747, mies Matti Matinpoika (s.23.2.1741), isännöivät yhtä
 Knuutilan osaa
 Heikki, s.2.10.1748, k.25.5.1749 "pistokseen"
 Anna, s.29.12.1749, k.20.4.1750
 Susanna, s.13.2.1751
 Erkki, s.16.4.1752, k.29.4.1752

Valpuri,	s.11.8.1754
Anna,	s.18.9.1756

taulu XI/387 ⁴⁶

Tilallinen **Erkki Tuomonpoika Latikka**, vaimonsa kotitilan Nurmon Latikan isäntä 1686-1691, lunasti talon muilta perillisiltä v.1686. Lienee kuollut isonvihan aikoihin (? "20.10.1723 Luckolasta Erich Thomasson 85 år, 5 v")
Vaimon nimeä ei tiedetä, mutta hän oli talon edellisen isännän Matti Yrjönpojan tytär (taulusta XII/774).

Lapsia:

Antti,	mainitaan 1707
Maria,	kast.23.3.1687, haud.24.4.1687
Valpuri,	haud.1692
Joonas ,	(taulu X/194) ⁴⁷

taulu XI/388

Tilallinen **Simo Sipinpoika Latva-Kalistaja** (Jaskari) (taulusta XII/775), s.n.-.12.1652, vaimonsa kotitilan Nurmon Latva-Kalistajan isäntä, k.12.5.1723 Latva-Kalistajalla (70 v, 6 kk).
Vaimo **Sofia Mikontytär Latva-Kalistaja** (taulusta XII/776).

Lapsia:

Venla ,	s.-.2.1680 (taulu X/194)
Maliina,	s.20.7.1684, mies Simo Juhanpoika Kelloja (vih.17.9.1705)
Maria,	s.4.7.1686, mies Martti Erkinpoika Latikka (vih.17.9.1705, siis ilmeisesti kaksoishäät)
Riitta,	s.30.9.1688
Tuomo,	s.8.3.1691, vaimo Susanna Matintytär (vih.28.12.1710). Nurmon kirjan mukaan Tuomon isällä ei olisi ollut miespuolista perillistä, joten Tuomo on varmaan kuollut melko nuorena
Sofia,	s.6.5.1694, k.1723/1729, mies Juha Martinpoika Hippi (kast.22.6.1888, k.25.2.1769), Latva-Kalistajan isäntä appensa jälkeen, Juhan toinen vaimo oli Sofia Heikintytär Rinta-Kalistaja
Juha,	s.25.1.1696, k.9.2.1696
Anna,	s.16.11.1699

taulu XI/389

Tilallinen **Antti Tuomonpoika Lempola**, Nurmon Lempolan isäntä 1675-1699, isä Tuomo Heikinpoika Kuortaneelta, (k.21.6.1685 Lempolassa)⁴⁸.

Lapsia:

Juha ,	s.n.1670 (taulu X/195)
Yrjö,	s.n.1680, vaimo Liisa Tuomontytär Saari (vih.18.6.1711)
Antti,	s.28.10.1685, k.16.5.1695
Valpuri,	mies Simo Heikinpoika Kortesoja
Liisa,	mies Jaakko Matinpoika Ryssy (vih.1695)
Maria,	
Martti,	

⁴⁶ Nurmon kirja, s.55⁴⁷ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)⁴⁸ Turun sukututkijoiden perhekortit

taulu XI/393 ⁴⁹

Valtiopäivämies, tilallinen **Gabriel Martinpoika Saarenpää** (taulusta XII/785), Lapuan kirkonkylän Saarenpään isäntä viimeistään vuodesta 1669 vuoteen 1700.

Gabriel Saarenpää oli Lapuan toinen valtiopäivämies, ja edusti kihlakuntaa 1682 erään yöyriäläisen kanssa ja pääsi näin ihmettelemään Tukholman loistoa. Koska hän oli kelvannut kreivin nimismieheksi, hän lienee ollut luku- ja kirjoitustaitoinen, todennäköisesti ruotsia osaava. Asema kreivin palveluksessa ei vieroittanut paikkakuntalaisia hänestä. Päinvastaista voi päätellä siitä, että hän oli syksyllä 1670 ollut Lapuan pitäjän puolesta odottelemassa suotuisaa tuulta lähteäkseen pyytämään kreiviltä lievennystä Lapuan veroihin. Muitakin pitäjän asioita hän oli hoidellut kruununnimismiehenä, koska pitäjä v.1671 myönsi hänelle kaksi kappaletta viljaa savulta (asuttu talo) ylimääräisistä vaivoista, joita hänellä oli pitäjän takia ollut. ⁵⁰

Noin vuonna 1688 Gabriel Saarenpää valmisti kirkon saarnatuoliin uuden katoksen. ⁵¹

Gabrielin hyvästä asemasta huolimatta hänellä tuntui olevan vaikeuksia raha-asioissa, sillä 1675 hän oli "rutiköyhä ja aivan köyhtynyt" ⁵². Vuoden 1703 syksyllä Saarenpään talo huudatettiin veloista lunastettavaksi ⁵³. Jotenkin veloista kai kuitenkin selvittiin, koska tila pysyi edelleen suvun hallussa.

Vaimo **Kaarina Knuutintytär**, s.n.1640, k.24.2.1723 Saarenpäässä 83-vuotiaana (83 v, 2 vk, 5 pv).

Lapsia:

?	Juhana,	raatimies Vaasassa ⁵⁴
	Kustaa	(taulu X/197)
	Marketta,	mies Antti Tuomonpoika Yli-Annala, vih.1687
	Riitta,	mies Antti Kustaanpoika Lööparla, vih.1696

taulu XI/401 ⁵⁵

Tilallinen **Heikki Matinpoika Laurila** (taulusta XII/801), Lapuan Haapakosken Laurilan isäntä n.1670-1689, itseasiassa voi yhtä hyvin olla edellisen isännän vävy, koska vaimonkin isä on Matti-niminen.

Vaimo **Kerttu Matintytär**.

Lapsia:

Martti ,	s.n.1670 (taulu X/201)
Maria,	mies Martti Simonpoika Pöntinen, vih.1690
Helga,	k.1.6.1685
Mikko,	k.21.3.1697
Kaisa,	k.21.3.1697
Maria,	k.28.3.1697
Heikki,	k.18.4.1697, pahan nälkävuoden 1697 aikaan perheestä kuoli neljä lasta kuukauden sisällä

⁴⁹ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁵⁰ Lapuan historia I, s.-194

⁵¹ Lapuan historia I, s.269

⁵² Lapuan historia I, s.61

⁵³ Lapuan historia I, s.151

⁵⁴ Lapuan historia I, s.151

⁵⁵ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

taulu XI/405 ⁵⁶

Tilallinen, yökuntamies **Kaarle Prusinpoika Setälä** (taulusta XII/809), s.n.1647, k.18.10.1708 Setälällä 61-vuotiaana, Lapuan kirkonkylän Setälän isäntä 1665-1700.

Kaarle oli yökuntamies, joka kirkkoherran, kirkonisännän ja tavallisesti nimismiehen kanssa toimitti kymmenyslaskennan (kirkollisvero).⁵⁷

Vuonna 1690 käräjillä Lapuan kirkkoherra Gronovius esitti maaherran päätöksen, jolla Setälän talo oli määrätty kappalaisen taloksi. Setälä oli siis niisanottu kruununtalo, jonka kruunu omisti vaikka isäntä sitä viljelikin kuin omaansa. Kruunu saattoi siis päättää omastaan sen kummemin asukkaiden mielipiteitä kysymättä, vaikka Setäläkin oli ollut saman suvun hallussa jo kolme sukupolvea. Kaarle ei kuitenkaan antanut periksi vaan alkoi puolustaa perintöään. Hän ilmoitti, että jos hänen talonsa määrätään kappalaiselle, niin ennemmin hän menee matkoihinsa kuin jää kappalaisen lampuodiksi. Hänen mielestään Leskelän talo sopisi paremmin kappalaiselle.

Leskelän isäntä nousi nyt vastustamaan ja onnistuikin pelastamaan talonsa. Asia jäi sillä kertaa, mutta Kaarle toimi edelleen. Helmikuussa 1691 hän valitti, "että kruununtala, jolla hän ja hänen esi-isänsä olivat asuneet ja tehneet paljon työtä sen hyväksi, nyt peruutettaisiin häneltä kappalaisen taloksi", vaikka hän oli maksanut kruunun saatavat säännöllisesti. Kohtuullisempaa olisi, jos otettaisiin Siirilä. Ehdotus alistettiin maaherralle, mutta kaikki ei vieläkään mennyt niinkuin piti. Kaarle yritti auttaa asiaansa penkomalla talonsa papereita ja tuomalla kesäkäräjille 1692 vuodelta 1615 peräisin olevan tuomarikirjeen, jonka hänen mielestään piti osoittaman, ettei Setälä ollutkaan kruunun- vaan perintötilä. Kihlakunnanvouti ei ottanut puhetta kuuleviin korviinsaakaan, vaan pöytäkirjaan merkittiin käsitys, ettei Siirilä sovi kappalaisentaloksi, koska sen maat sijaitsivat eri puolilla jokea. Mutta vetoamalla lopulta kuninkaisiin Kaarle säilytti talonsa, sillä vuoden päästä Siirilä määrättiin kappalaiselle. Mihin mahtoi kuninkaan päätös perustua, sillä vaikka Siirilä oli kruununtalo, oli sekin ollut jo 80 vuotta saman suvun hallussa, eikä oikeuden päätös senkään osalta ollut juuri ryöstöä parempi. Sitäpaitsi kappalainen ei edes asettunut Siirilään asumaan, vaan asui omassa talossaan Kauppilassa.⁵⁸

Vaimo **Lastikka Yrjöntyär**,

Lapsia:

Matti ,	(taulu X/203)
Perttu,	s.n.1681, k.31.5.1703
Kalle,	vaimo Maria Danielintytär Setälästä, vih.22.1.1711
Antti,	s.3.8.1685
Jaakko,	s.23.3.1686, k.12.9.1686

TAULU XI/406

Tilallinen **Yrjö Niilonpoika Ulvinen** (taulusta XII/811), Lapuan Tiistenjoen Ulvisen isäntä 1686-1699(?). Yrjö kuoli ennen vuotta 1699, sillä sinä vuonna hän oli ollut kuolleena jo "joitakin vuosia" ja hänen isänsä joutui huolehtimaan talosta.⁵⁹

Vaimo **Valpuri Antintytär Ilkka** (taulusta XII/812), vih.1684(5?) Lapualla, s.1658, k.24.6.1709 Ulvisella 51-vuotiaana.

Lapsia:

Yrjö,	s.6.4.1686
Liisa,	s.29.9.1687
Kaarina ,	s.23.11.1688 (taulu X/203)
Maria,	s.28.9.1690
Matti,	s.31.7.1692, ehkä sama mies, joka oli Ulvisen isäntänä 1719-1732, I vaimo Venla, II vaimo Anna

⁵⁶ Lapuan Historia I:n isäntäluettelo

⁵⁷ Lapuan historia I, s.220

⁵⁸ Lapuan historia I, ss.274-275

⁵⁹ Lapuan historia I, s.615

Niilo, s.26.8.1694

TAULU XI/410

Tilallinen, kuudennusmies **Simo Juhanpoika Huumo** (Teppo) (taulusta XII/819), Nurmon Huumon isäntä v.1677-n.1700. Yli-Nurmon alemman yökunnan kuudennusmies vuodesta 1700⁶⁰. Otti haltuunsa Huumon autiotilan kihlakunnanoikeuden päätöksellä ja maksoi veroa vain 1/2 manttaalin mukaan⁶¹. Isä Juha Heikinpoika Teppo Nurmosta⁶².

Vaimo **Aune Yrjöntyttä**

Lapsia:

Yrjö, Huumon isäntä n.v.1700-13, vaimo Raakel Martintytär. Jälkeläisten hallussa on vielä, paitsi emätila, useita siitä erotettuja tiloja.

Erkki (taulu X/209)

Riitta, mies Matti Laurinpoika Soini (vih.24.6.1688)

Liisa, mies Elias Simonpoika Klemettilä (vih.1698)

Anna (taulu X/205)

Maria, mies Heikki Heikinpoika Rinta-Kalistaja (vih.22.9.1701)

Simo, kast.10.5.1686, sotilas

Juha, kast.10.5.1686

Jaakko, kast.12.3.1688

Heikki, haud.29.1.1699 (8 kk)

TAULU XI/495

Tilallinen **Heikki Knuutila**, Alahärmän Vuoskosken Knuutilan isäntä, k.n. 1742-43

Vaimo **Riitta Jaakontytär**, s.n.1678, k.22.5.1750 Knuutilalla 72-vuotiaana "turvotukseen ja pistokseen"

Lapsia:

Matti, s.n.1700 (taulu X/248)

Marketta, mies Jaakko

Anna, s.syksyllä 1721, k.25.6.1743 (21 v, 9 kk)

Juha

Heikki s.1.1.1724, k.n.1745 (ei löyt.)

Liisa

Riitta

? Marketta

taulu XII/774⁶³

Tilallinen **Matti Yrjönpoika Latikka/Latikainen** (taulusta XIII/1547), Nurmon Latikan isäntä 1639-1680, s.1619, k.14.5.1705 Latikalla 86-vuotiaana

Matti koki pitkänä isännysaikanaan 30-vuotisen sodan ajan jälkimaininkeineen. Talo oli läänitetty kreivi Klaus Tottille, jolle Matti maksoi veronsa. Penttilän kanssa Matilla oli riitoja parista niitystä.

Matin ainoa poika otti pestin (tai joutui) kruunun sotalaivastoon. Tämän vuoksi Matti otti avukseen ja perilliseksi vävynsä Mikko Matinpojan. Vävy ei kuitenkaan tullut toimeen

⁶⁰ Lapuan historia I, s.298

⁶¹ Nurmon kirja s.65

⁶² Turun sukututkijoiden perhekortit (Ohlson)

⁶³ Nurmon kirja, ss. 53-55

appiukkonsa kanssa ja halusi purkaa sopimuksen. Näin tapahtui ja perilliseksi tuli toinen vävy Erkki Tuomonpoika.

I vaimo **Marketta Heikintytär**

Vuonna 1663 meni Marketta Latikka kertomaan Lapuan kirkkoherralle, että heidän palvelijansa "Kyrön Petronella" sairasti pelottavaa tautia, jonka pelättiin olevan spitaalia. Marketan pyynnöstä kirkkoherra kävi katsomassa sairasta, mutta tämä ei katsonut vielä aiheelliseksi eristää Petronellaa kokonaan. Odotettiin taudin kehittymistä. Tauti kuitenkin yhä paheni, eikä Latikan väki sen vuoksi tahtonut enää pitää sairasta talossaan. Syksyllä 1667 kyläläiset rakensivat Petronellalle pienen tuvan metsään ja tämän elatuksesta sovittiin. Petronella ei olisi tahtonut tulla eristetyksi, vaan sanoi ennemmin surmaavansa itsensä. Samana syksynä Petronella sitten katosikin jäljettömiin. Seuraavana vappuna hänen ruumiinsa löydettiin Nurmonjoen rannasta jätten kuljettamana. Petronella oli hukuttautunut. Ruumis peitettiin kuusenhavuilla ja jätettiin löytöpaikkaan kunnes kihlakunnanoikeus päättäisi, miten sen kanssa olisi meneteltävä. Pelättiin tietysti, että ruumiista saattaisi saada tartunnan.

Vastoin kirkossa kuulutettua tietoa oli Marketta Latikka kuitenkin antanut piikansa vetää ruumiin pajunoksista tehdyillä vitsoilla erääseen latoon. Marketta varmaankin tunsu syyllisyyttä siitä, etteivät he olleet halunneet pitää Petronellaa luonaan ja tämä oli siksi hukuttautunut. Tuskin Petronellaa olisi senaikaisilla menetelmillä pystytty mitenkään auttamaan, vaan hän olisi varmaan kuollut pian muutenkin. Kärsimykset ainakin lyhenivät.

Petronellaa ei latoon siirtäminen enää auttanut, mutta Marketta joutui asian vuoksi käräjille. Hän kuitenkin pääsi pälkähästä kokonaan ilmoittamalla käsittäneensä kiellon väärin. Ruumis määrättiin vedettäväksi metsään ja poltettavaksi.

II vaimo Liisa Yrjöntyttä, menivät naimisiin 1675. Liisa sai mieheltään huomenlahjaksi tuvan, joka sijaitsi talon pohjoispuolella sekä 16 kapanalaa peltoa, vuosittain siemeniä, pellavaa ja hampua, lähellä olevan niityn latoineen, 30 taalerin arvoisen hevosen, 4 lehmää ja kuparisen kattilan. Kihlakunnanoikeus vahvisti sopimuskirjan.

Lapsia, kaikki I avioliitosta:

poika	palveli merimiehenä laivastossa
Valpuri,	mies Matti Matinpöika
tytär,	(taulu XI/387), mies Erkki Tuomonpoika

taulu XII/775 ⁶⁴

Tilallinen, kuudennusmies **Sipi Juhanpoika Jaskari**, s.n.1619, Nurmon Jaskarin isäntä 1640-1674, kuudennusmies vuodesta 1677, k.25.7.1702 Jaskarilla 83-vuotiaana

Vaimo **Maliina Simontytär**

Lapsia:

Matti,	Jaskarin isäntä 1675-1689, vaimo Agda Yrjöntyttä (?)
Simo,	s.n.1652 (taulu XI/388)
Elias,	asui jonkun aikaa Raskulassa
Marketta,	mies sotamies Tuomo Mikonpoika Latva-Kalistaja, (vih.19.5.1707) (ks. taulu XII/776)
Tuomo,	vaimo Kaisa Yrjöntyttä Huhtala (vih.1690)

taulu XII/776 ⁶⁵

Tilallinen **Mikko Eskonpoika Latva-Kalistaja** (taulusta XIII/1551), Nurmon Latva-Kalistajan isäntä, haud.15.8.1697

Mikko oli tarkasti oikeuksistaan kiinni pitävä talonpoika, joten hän oli usein käräjillä. Syksyllä 1673 hän käräjöi seinäjokelaisia Jouppilan veljeksiä vastaan vaatien näiltä erästä niittyä, jonka hän tulkitsi kuuluvan itselleen. Niitty oli kyllä laillisesti aikoinaan myyty, mutta uusi laki takasi

⁶⁴ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

⁶⁵ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

talonpojille takaisinlunastusoikeuden ja sellaisen oikeus Mikolle myönsikin.⁶⁶

Turvataksaan jälkeläisilleen kaikki perimänsä ja itse hankkimansa viljelysmaat, Mikko hankki vuonna 1693 kihlakunnanoikeudelta vahvistuksen kaikille omistamilleen pelto- ja niitymaille, jotka nimeltä mainittuina merkittiin oikeuden pöytäkirjaan. Mikko oli ilmeisesti huomannut oikeusturvan omistusasioissa aika hataraksi, sillä kirjoitustaidon ollessa harvinainen tiluksista syntyi riitoja, kun kukaan ei oikein muistanut mikä niitty kellekin kuului. Muistamisen vaikeutta lisäsi se, että alueet olivat sirpaleina siellä täällä ja usein yhteisomistuksessa. Asiaa koskeva pöytäkirja on seuraava (lyhennettynä):

"Mikko Eskonpoika Ylinurmosta teki selkoa niistä omistuksista, sekä pelloista että niityistä, jotka nyt kuuluvat hänen taloonsa, nimeltä Kallisto (=Kalistaja), lapsilleen ja jälkeentulevaisilleen tiedoksi ja ojennukseksi ja jotka ovat seuraavat: (pitkä luettelo), pyytäen nyt Mikko, että oikeus tahtois tämän kihlakunnan pöytäkirjoihin merkitä ja hänelle tästä todistuksen antaa, jota häneltä ei voitu kieltää, koska kukaan ei ollut tätä moittinut, vaan täten pöytäkirjoihin merkitään."⁶⁷

Kun tässä asiakirjassa ei muualla ole pistettä kuin lopussa, voidaan täydellä syyllä sanoa, ettei "kapulakieli" ole mikään uusi keksintö.

Mikon tilukset eivät olleet vielä täysin valmiit, sillä vielä vähän ennen kuolemaansa, talvikäräjillä 1697, riiteli hän Latikan isännän Matti Yrjönpojan (taulu XII/774) kanssa erästä niitystä. Niitty tuomittiin jaettavaksi asianomaisten kesken.⁶⁸

Talvikäräjillä 1679 Mikko ilmoitti, että koska hänen ainoa poikansa oli mennyt sotamieheksi ja hänelle kävi vaikeaksi sokean vaimonsa kanssa hoitaa taloa, oli hän ottanut luokseen vävynsä Simo Sipinpoika Jaskarin siinä tarkoituksessa, että tämä uskollisesti ja ahkerasti auttaisi häntä talon asumisessa. Hän lupasi tunnustaa Sipin pojakseen ja antaa hänelle pojalle kuuluvan perintöosuuden kiinteään ja irtaimeen omaisuuteensa, ja kuolemansa jälkeen perintötalonsa Kalistajan. Oikeus vahvisti tämän testamentin ja Mikon kuoleman jälkeen Sipistä tuli talon isäntä.⁶⁹

Vaimo **Aune Jaakontytär**, haud.5.4.1690.

Lapsia:

Sofia ,	(taulu XI/388), mies Simo Sipinpoika Jaskari
Tuomo,	s.n.1656, k.7.12.1729, sotamies ainakin vuodesta 1679, vuonna 1681 hän oli Ruotsissa Dalarön linnoituksessa, k.7.12.1729, vaimo Marketta Sipintytär Jaskari (vih.19.5.1707) (ks. taulu XII/775)
Maliina,	haud.1697

taulu XII/785⁷⁰

Sotilas, ratsutilallinen, lautamies ja kirkonisäntä **Martti Knuutinpoika Saarenpää**. Martti kuului Ruotsin kuninkaan Kustaa II Aadolfin henkivartijajoukkoon, joka seurasi kuningasta Venäjän retkelle. Liittyessään ratsuineen valittuun joukkoon, hän oli 21-vuotias, ja kun hän palasi, oli muistona pysyvä vamma. Se ei kuitenkaan estänyt häntä ottamasta kotitalonsa isännyyttä ja nousemasta yhdeksi pitäjän johtavista miehistä⁷¹. Lapuan kirkonkylän Saarenpään isäntä hän

⁶⁶ Nurmon kirja, s.67

⁶⁷ Nurmon kirja, ss.67-68

⁶⁸ Nurmon kirja, s.67

⁶⁹ Nurmon kirja, s.68

⁷⁰ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁷¹ Lapuan historia I, s.258

oli 1635-1662, lautamies 1643-1658 ⁷² ja kirkonisäntä 1655-1658 ⁷³.

Ikäviäkin puolia Martti Saarenpäästä löytyi, sillä v.1650 hän hakkasi pois nimismiehen vaimon ja äidin penkin uudesta kirkosta. Syyt tähän menettelyt viittasivat pikemminkin kaunaan tai ilkeyteen kuin mihinkään asialliseen perusteeseen ⁷⁴.

Vaimo **Kaarina Paavalintytär**

Lapsia:

Kaarlo, Saarenpään isäntä 1663, kirkonisäntä 1659-1660, kuoli enneaikaisesti ja talon isännäksi tuli hänen veljensä Gabriel

Gabriel, (taulu XI/393)

? Martti, kauppiana Vaasassa ⁷⁵

taulu XII/801 ⁷⁶

Tilallinen **Matti Heikinpoika Laurila**, Lapuan Haapakosken Laurilan isäntä 1643-1669

Lapsia:

Heikki, (taulu XI/401)

taulu XII/809 ⁷⁷

Tilallinen **Prusi Simonpoika Setälä** (taulusta XIII/1617), Lapuan kirkonkylän Setälän isäntä 1650-luvulta 1660-luvulle,

Lapsia:

Kaarle, (taulu XI/405)

taulu XII/811 ⁷⁸

Sotilas, sitten tilallinen **Niilo Laurinpoika Ulvinen** (taulusta XIII/1621), s.n.1633, Lapuan Tiistenjoen Ulvisen isäntä 1672-1683 ja uudestaan ennen vuotta 1699.

Niilo oli ilmeisesti sotapalveluksessa Ruotsissa 1672, jolloin hänen isänsä pyysi häntä hoitamaan kotitaloa. Siihen hän suostui ja joutui huolehtimaan myös vanhaksi käyneestä isästään. Aikoinaan Niilo itsekkin tuli niin vanhaksi, ettei enää kyennyt huolehtimaan talostaan. Hänen poikansa Yrjö, joka oli talon isäntä Niilon jälkeen, kuoli kuitenkin jo ennen isäänsä, joten hänestä ei ollut tämän elättäjäksi. Seuraajaksi talon isännän paikalle ja niinmuodoin vanhanisännän elättäjäksi löytyi eräs Heikki Yrjönpoika. Koska Heikki ei ollut suoraan sukua Niilolle, piti asiasta varmuuden vuoksi tehdä kirjallinen sopimus:

"Koska minä allekirjoittanut olen ainoa mies talossa ja olen joitain vuosia hoitanut sitä yksinäni, ja lisäksi olen jo iäkäs, olen siksi pakotettu ottamaan avukseni rehellisen ja uutteran nuoren miehen Heikki Yrjönpojan, kuten hän jo on ollutkin apunani siinä tarkoituksessa, että hän ajan mittaan voisi solmia avioliiton ottamalla vaimokseen poikavainajani tyttären ja sen kautta päästä minun jälkeeni taloon isännäksi; mutta jos sattuisi niin, että poika tai joku muu karkottaisi hänet talosta, silloin hänelle myönnettäköön

⁷² Lapuan historia I, s.157

⁷³ Lapuan historia I, s.295

⁷⁴ Lapuan historia I, s.169

⁷⁵ Lapuan historia I, s.151

⁷⁶ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁷⁷ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁷⁸ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

tilalta kuolinpäiväni jälkeen palkaksi 20 taalaria kuparirahaa vuodessa, tai jos hän saa pitää talon ja asua sitä, niin saakoon hyväkseen tyttärenosan kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta."⁷⁹

Niiloa ei kauaa tarvinnut elättää syytinkiläisenä, sillä hän kuoli 30.6.1701. Niilon seuraaja Heikki Yrjönpolka oli isäntänä vuosina 1700-1703.

I vaimo **Maria Pentintytär**, k.28.6.1696.

II vaimo Aune Jaakontytär Kojola, vih.8.4.1700 Lapualla. (Ulfvila Niels Laarsson).

Lapsia:

Aune,	mies Antti Antinpoika Ilkka (vih.1687) (ks. taulu XII/812)
Yrjö ,	(taulu XI/406)
Valpuri	
Juha,	vaimo Riitta Kreuntytär (vih.1696)
Maria,	s.1.6.1684, k.16.8.1685

taulu XII/812

Tilallinen **Antti Prusinpoika Ilkka**, haud.11.2.1694, Lapuan Alanurmon Ilkan isäntä 1669- (viimeistään) 1694.

Vaimo **Valpuri Joonantytär**, haud.11.2.1694 eli samana päivänä kuin miehensäkin.

Lapsia:

Antti,	s.n.1658, k.23.5.1731, I vaimo Aune Niilontytär Ulvinen (taulu XII/811), II vaimo Riitta Antintytär Paavola (taulu XII/580)
Liisa,	mies Juha Laurinpoika Heroja (Kuortaneella) (vih.1685)
Valpuri ,	s.n.1658 (vrt. Antti-veli)(taulu XI/406)
Perttu,	k.15.12.1689

taulu XII/819

Tilallinen **Juha Heikinpoika Teppo** (taulusta XIII/1637), Nurmon Tepon kruunutilan haltija 1650-1680, k.9.5.1697 Tepolla.

Vaimo **Marketta Pertuntytär**, eli vielä 1678.

Lapsia:

Tuomo,	Tepon isäntä 1680-1703, vaimo Marketta Juhantytär
Simo ,	(taulu XI/410) ⁸⁰

taulu XIII/1547⁸¹

Tilallinen **Yrjö Pietarinpoika Latikainen**, Nurmon Latikan talon isäntä 1628-1633, kuoli nuorena. Yrjö oli sukunimestä päätellen Hämeestä tai Savosta tullut siirtolainen ja hänen mukaansa talo sai nimensä.

Vaimo **Dorothea**, joka oli miehensä kuoleman jälkeen talon haltijana 1635-1638, koska poika oli alaikäinen.

Poika:

Matti ,	(taulu XII/774)
----------------	-----------------

⁷⁹ Lapuan historia I, ss. 615-616

⁸⁰ Tämä perustuu Turun sukututkijoiden perhekorttien (Ohlson) tietoihin, Nurmon kirja ei tämännimistä poikaa tunne

⁸¹ Nurmon kirja, s.53

taulu XIII/1551 ⁸²

Tilallinen **Esko Matinpöika Latva-Kalistaja**, Nurmon Latva-Kalistajan isäntä 1641-1670. Melkein koko Eskon ajan Latva-Kalistaja kuului kreivi Tottin läänityksiin. Käräjillä Esko kävi niinkuin lähes kaikki muutkin, esimerkiksi vuonna 1649 hänellä oli riitoja erään niityn omistuksesta.

Eskon vaimon nimeä ei tiedetä, mutta Esko oli naimisissa jo 1642. Leski eli vielä 1693, jolloin Eskon pojantytären mies, Latva-Kalistajan isäntä Simo Sipinpoika Jaskari (taulussa XII/388) esitti oikeudelle todistuksen, että vielä elävä leski oli jakanut omaisuutensa perillisilleen. Todistus oli kirkkoherra Prochmanin antama ja sisällöltään seuraava:

"Simo Sipinpojan hartaasta pyynnöstä, joka koskee sitä perinnönjakoa, jonka hänen vaimonsa isänäiti, nyt vielä elossa oleva, jo kauan sitten on tehnyt lasten kanssa, todistan minä allekirjoittanut täten, että hän Herran Pyhää Ehtoollista nautittuaan on tunnustanut, että hän on antanut rehellisille miehille Sipi Mikonpoika Keisala ja Prusi Heikinpoika Nyrhinen tehtäväksi jakaa lastensa kesken kaiken sen omaisuuden, joka hänen autuaan miesvainajansa Esko Martinpojan kuoleman jälkeen talossa oli, niin että jokainen hänen lapsistaan tulee saamaan kiinteän ja irtaimen perintöosansa sekä äidin että isän puolelta, eikä kukaan ole tätä moittinut."

Lapsista tunnetaan vain:

Mikko (taulussa XII/776)

taulu XIII/1617 ⁸³

Tilallinen, lautamies **Simo Pertunpoika Setälä**, Lapuan kirkonkylän Setälän isäntä 1607-1650-l., lautamies 1629-1654 ⁸⁴, jolloin hän oli käräjillä peräti 37 kertaa, mikä on melko paljon ⁸⁵

Vuonna 1649 Simo oli muutaman muun miehen mukana toimitusmiehenä Ala- ja Ylinurmon välisessä rajakiistassa. ⁸⁶

Arvan perusteella Simo oli joutua sotaväkeen, mutta hän oli silloin jo yli 50-vuotias ja hänet merkittiin rammaksi ja vapautettiin. Perheen maksama hinta armeijalle oli siitä huolimatta kova, sillä Simon sijasta kelpasivat talon 17- ja 18-vuotiaat pojat, joista ainakin toinen kuoli. ⁸⁷

Vaimo **Maliina**

Lapsia:

Prusi, (taulu XII/809)
poika, joutui 18-vuotiaana armeijaan
Tuomas, 17-vuotiaana armeijan riveihin astunut Tuomas Simonpoika Setälä menehtyi 30-vuotisessa sodassa Elbingissä ⁸⁸

taulu XIII/1621

Tilallinen **Lauri Sipinpoika Ulvinen**, Lapuan Tiistenjoen Ulvisen isäntä 1633-1672.

Lauri maksoi verojaan myös haukina, jotka luultavasti oli pyydetty Lappajärvestä. Lappajärvi

⁸² Nurmon kirja, ss. 66-67

⁸³ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁸⁴ Lapuan Historia I, s.157

⁸⁵ Lapuan historia I, s.161

⁸⁶ Lapuan historia I, 134

⁸⁷ Lapuan historia I, s.251

⁸⁸ Lapuan historia I, s.254

sijaitsee Lapualta melko kaukana, mutta kuului vanhastaan lapualaisten nautinta-alueeseen. Vuonna 1663 ja 1665 Lauri maksoi 2 2/3 markkaa veroja haukina.⁸⁹

Laurin lapset olivat jättäneet hänet yksin tilalleen ja niin vuonna 1672 Lauri pyysi Ruotsissa palvelevan nuorimman poikansa Niilon hoitamaan kotitaloa. Kun tämä suostui, Lauri määräsi tälle jakamattomasta pesästä uuden tuvan vastapäätä navettaa, 3 lehmää, 1/2 leiviskää kuparia, uuden aitan, viinapannun ja 2 lästiä tervaa sotilaan palkkaamista varten.⁹⁰

Lapsia:

Niilo, nuorin poika (taulu XII/811)

taulu XIII/1637⁹¹

Tilallinen **Heikki Matinpoika Kuroinen** toisinaan mainittu liikanimellä **Pohjalainen**, luultavasti hämäläinen tai savolainen tulokas. Nurmon Tepon Kruunutilan haltija 1646-1650.

Tepon tila joutui edellisen isännän kuoleman jälkeen (1641) autioksi. Se julistettiin kruunutilaksi ja annettiin viljeltäväksi Heikki Kuroiselle kihlakunnanoikeuden ja maaherran suostumuksella. Heikin anomus päästä talon haltijaksi oli käsiteltävänä Lapuan kesäkäräjillä 1646. Talo oli ollut autiona kolme vuotta ja rakennukset olivat aivan lahonneet. Oikeus suostui pyyntöön kun kirkkoherra ja eräs talollinen menivät takuuseen. Heikki sai lisäksi maaherralta kahden vuoden verovapauden saattaakseen tilansa kuntoon.

Heikki saikin sitten jatkuvasti käydä käräjillä, sillä jo seuraavan vuoden talvikäräjillä muuan Ursula Yrjöntyttö -niminen vaimo vaati Heikiltä maksua veloista, johon talon entinen omistaja Tuomas Teppoinen oli joutunut. Oikeus katsoi, ettei Heikki ollut vastuussa tästä velasta, koska talo oli sen jälkeen joutunut kruunutilaksi.

Tientekovelvollisuuden laiminlyönnistä Heikki sai kesäkäräjillä 1647 sakkoa 3 markkaa.

Vuoden 1648 kesäkäräjillä Heikiltä karhuttiin taas entisen isännän osuuksia. Tällä kertaa oli asialla tämän tytär Valpuri, joka vaati Heikiltä perintöosuuttaan entisestä kotitalostaan. Oikeus hylkäsi tämänkin vaatimuksen, koska talo oli julistettu kruunutilaksi, johon ei yksityisillä ollut mitään oikeuksia.

Heikki Matinpojan isää tarkoittaa ehkä itsellisenä 1648 mainittu Matti Kuroi(nen).⁹² Vaimon nimi ei ole tiedossa.

Poika:

Juha, (taulu XII/819)

---

⁸⁹ Lapuan historia I, s.127

⁹⁰ Lapuan historia I, s.616

⁹¹ Nurmon kirja, s.56

⁹² Lapuan historia I, s.67